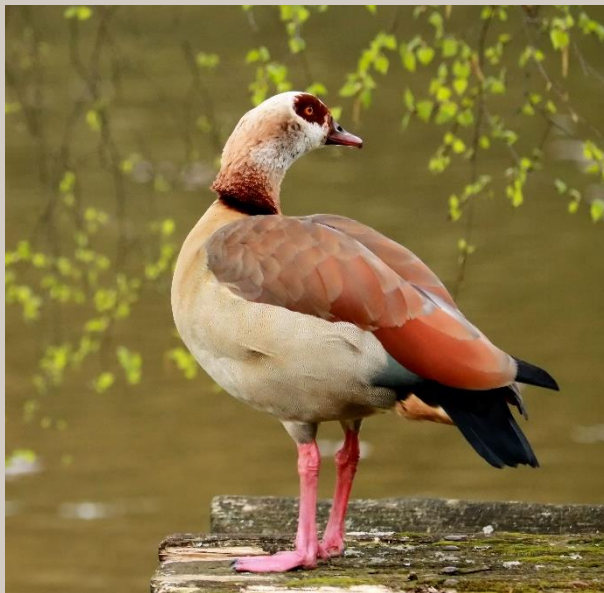

JAARVERSLAG 2018

Faunabeheereenheid
Noord-Holland

Colofon

Over de Faunabeheereenheid Noord-Holland:

Statutair doel FBE: (bron: statuten FBE, 2018)

De Stichting heeft ten doel te functioneren als door gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland erkende Faunabeheereenheid in de zin van de Wet natuurbescherming, feitelijk door het treffen van noodzakelijke maatregelen ter voorkoming en beperking van schade aan wettelijk genoemde belangen alsmede het faciliteren en coördineren van een duurzaam beheer van populaties in het wild levende dieren, de bestrijding van schadeveroorzakende dieren door Grondgebruikers en de uitoefening van de Jacht zoals bedoel in artikel 3.12 van de Wet natuurbescherming, zulks overeenkomstig een Faunabeheerplan.

De organisatie en haar coördinerende activiteiten worden grotendeels gefinancierd door de provincie Noord-Holland, daarnaast wordt de uitvoering van tellingen en het beheer gedragen door de deelnemende organisaties e/o hun vrijwilligers. Tevens is er de inzet van vele personen uit diverse organisaties bij de totstandkoming van faunabeheerplannen, ontheffingsaanvragen, rapportages en evaluaties door middel van participatie in begeleidingscommissies, klankbordgroepen, etc.

Het bestuur van de FBE wordt gevormd door afgevaardigden uit de volgende organisaties: Land- en tuinbouworganisatie Noord, Agrarische Collectieven Noord-Holland, Federatie Particulier Grondbezit, Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging, Nederlandse Organisatie voor Jacht en Grondbeheer, de Noord-Hollandse Wildbeheereenheden, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Landschap Noord-Holland, PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland, Waternet en het Goois Natuurreservaat. Het bestuur heeft een onafhankelijk voorzitter.

www.fbenoordholland.nl

Foto's jaarverslag

- Pagina 6: Rosse stekelstaart (*Oxyura jamaicensis*)
- Pagina 14: Vos (*Vulpes vulpes*)
- Pagina 26: Grauwe ganzen (*Anser anser*)
- Pagina 41: Het Naardermeer
- Pagina 46: Luchthaven Schiphol
- Pagina 54: Damhert (*Dama dama*)
- Pagina 60: Ree (*Capreolus capreolus*)
- Pagina 66: Waarschuwbord J27 Groot wild
- Pagina 68: Smienten (*Mareca penelope*)

Inhoud

1. Algemeen	7
Inleiding	7
Wettelijke positie Faunabeheereenheid	8
Wettelijk en beleidsmatig kader	10
De bijdrage van de FBE aan de provinciale beleidsdoelen	10
De activiteiten in 2018	11
Samenvatting.....	13
2. Faunabeheerplan algemene soorten	15
Algemeen.....	15
Telcijfers.....	15
Resultaten per ontheffing	19
<i>BESLUIT 9 (2016) MEERKOET (inclusief voormalig besluit 11, 2014): geldigheid tot 15 april 2019.....</i>	19
<i>BESLUIT 12 (2014) SCHADEBESTRIJDING EKSTER: geldigheid tot 15 april 2019</i>	19
<i>BESLUIT 13 (2014) VOS: geldigheid tot 1 april 2019</i>	19
<i>BESLUIT 2 (2016) SCHADEBESTRIJDING VOS BALGZAND: geldigheid tot 15 april 2019</i>	20
<i>BESLUIT 14 (2014) SCHADEBESTRIJDING HAAS: geldigheid tot 15 april 2019</i>	20
<i>BESLUIT 3 (2016) SCHADEBESTRIJDING KNOBBELZWAAN (inclusief besluit 17, 2014): geldigheid tot 15 april 2019</i>	20
<i>BESLUIT 45 (2015) SCHADEBESTRIJDING SMIENT: geldigheid tot 15 april 2019</i>	21
<i>PROVINCIALE VRIJSTELLING: EKSTER, GAAI, KNOBBELZWAAN, MEERKOET, SPREEUW</i>	22
<i>LANDELIJKE VRIJSTELLING: KONIJN, HOUTDUIF, VOS, KRAAI, KAUW.....</i>	23
<i>OPDRACHT ROSSE STEKELSTAART: geldigheid tot februari 2023</i>	23
<i>JACHT RAPPORTAGE</i>	24
3. Faunabeheerplan ganzen	27
Algemeen.....	27
Telcijfers.....	27

Resultaten per ontheffing	33
<i>BESLUIT 13 (2015) BEHEER ZOMERGANZEN: geldigheid tot 3 maart 2020</i>	33
<i>BESLUIT 14 (2015) SCHADEBESTRIJDING ZOMERGANZEN: geldigheid tot 3 maart 2020</i>	34
<i>BESLUIT 21 (2015) AANWIJZING VANGACTIES GANZEN LANDBOUWSCHADE NOORD-HOLLAND: geldigheid tot 3 maart 2020</i>	34
<i>BESLUIT 51 (2015) BROEDPAREN GANZEN: geldigheid tot 3 maart 2020</i>	34
<i>BESLUIT 5 (2016) SCHADEBESTRIJDING KOLGANS: geldigheid tot 3 maart 2020</i>	36
<i>PROVINCIALE VRIJSTELLING: BOERENGANS, BRANDGANS, GRAUWE GANS, KOLGANS, HYBRIDEN</i>	36
<i>LANDELIJKE VRIJSTELLING: CANADESE GANS</i>	38
<i>OPDRACHT NIJLGANS: geldigheid tot 30 november 2024</i>	39
Eendenkooi ontheffingen	40
<i>BESLUIT 15 (2016): GEBRUIK GEWEER EENDENKOOI DE HIN: geldigheid tot 3 maart 2020</i>	40
<i>BESLUIT 46 (2015): GEBRUIK GEWEER AFPALINGSKRING EENDENKOOI WESTERGEEST (TEXEL): geldigheid tot 3 maart 2020</i>	40
<i>BESLUIT 35 (2016): GEBRUIK GEWEER AFPALINGSKRING EENDENKOOI VIJFHUIZEN: geldigheid tot en met 2 april 2018</i>	40
<i>BESLUIT 37 (2017): GEBRUIK GEWEER AFPALINGSKRING EENDENKOOI NAARDERMEER: geldigheid tot 3 maart 2020</i>	40
4. Natura 2000 gebieden	42
Algemeen	42
Resultaten	43
<i>AANTAL BEHEERDE DIERSOORTEN PER NATURA 2000 GEBIED in 2018</i>	43
<i>NESTREDUCTIE PER DIERSOORT IN NATURA 2000 PER WBE 2018</i>	44
5. Faunabeheerplan Schiphol	47
Algemeen	47
Telcijfers	47
Resultaten per ontheffing	47
<i>BESLUIT 49 (2013) GANZEN SCHIPHOL 10 KM: geldigheid tot en met 31 december 2018</i>	47
<i>BESLUIT 58 (2013) NESTBEHANDELING SCHIPHOL 20KM: geldigheid tot en met 1 april 2018</i>	48
<i>BESLUIT 22 (2014) AANWIJZING DEELGEBIEDEN SCHIPHOL: geldigheid tot en met 31 december 2018</i>	48

<i>BESLUIT 11 (2018) GANZEN SCHIPHOL 10-20 KM ZONE: geldigheid tot 13 maart 2024</i>	49
<i>BESLUIT 12 (2018) GANZEN SCHIPHOL 0-10 KM ZONE: geldigheid tot 13 maart 2024</i>	49
<i>BESLUIT 13 (2018) SCHIPHOL NESTBEHANDELING 0-20 KM ZONE: geldigheid tot 13 maart 2024</i>	49
Ruivangsten	50
<i>BESLUIT 10 (2018) SCHIPHOL VANGACTIES 0-20KM: geldigheid tot 13 maart 2024</i>	50
Bird strikes	52
6. Faunabeheerplan damhert	55
Algemeen	55
Telcijfers	55
Resultaten per ontheffing	58
<i>BESLUIT 49 (2015) DAMHERTEN BINNEN LEEFGEBIED: geldigheid tot en met 17 november 2020</i>	58
<i>BESLUIT 50 (2015) DAMHERTEN BUITEN LEEFBEBIED: geldigheid tot en met 17 november 2020</i>	58
Valwild	58
7. Faunabeheerplan ree	61
Algemeen	61
Telcijfers	61
Valwild	64
8. Valwild	67
<i>BESLUIT 39 (2014) AANWIJZING WILDAANRIJDINGEN: geldigheid tot 2 oktober 2019</i>	67
9. Toekomstige risico's	69
Bijlage 1: Schadecijfers	70
Bijlage 2: Inzet van preventieve en alternatieve middelen	73
Bijlage 3: Totaal overzicht beheer 2018	74
Bijlage 4: Juridische procedures	77

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2018 van de Faunabeheereenheid Noord-Holland. Het verslag geeft een beeld van onze werkzaamheden per faunabeheerplan en daarnaast nog een aantal activiteiten en biedt daarmee een overzicht van de stand van zaken van het Noord-Hollandse faunabeheer. Dit jaar waren de belangrijkste resultaten de totstandkoming van het Faunabeheerplan ganzen voor de omgeving Schiphol, het uitvoeren van 3 onderzoeken t.b.v. een nieuw op te stellen ganzenbeheerplan, een ree verkenning en het maken van een uitvraag voor een nieuw FBP Damhert. Een aantal omvangrijke en belangrijke basisactiviteiten die de essentie van het faunabeheer en de uitvoering hiervan goed in beeld brengen. Het jaar 2018 was óók het jaar waarin een rapport gereed kwam over de samenwerking tussen de 4 Randstad-FBE's, in de hoop dat dit ook daadwerkelijk tot uitvoering zal gaan komen.

De Faunabeheereenheid zet in op een stevig organisatorisch en maatschappelijk verankerde organisatie en een transparant, zelfbewust en duurzaam faunabeheer in onze provincie. Naast deze taken van de Faunabeheereenheid is er ook bijzonder veel werk verricht in de praktische uitvoering van het faunabeheer. Dit is vooral te danken aan de inzet van een groot aantal enthousiaste en deskundige vrijwilligers. Ik wil langs deze weg mijn dank uitspreken aan alle (voor)jagers, grondgebruikers, terreineigenaren, beheerders, opzichters, bestuurders, en alle andere vrijwilligers die samen met ons tijd en energie hebben besteed om een krachtige impuls te geven aan de kwaliteit van beheer en onderhoud van ons landelijk gebied. Al met al is het nu voorliggende jaarverslag een mooie terugblik van het voorafgaande jaar. Een jaar waarin ik ook nu weer een oproep wil doen aan alle organisaties om constructief mee te werken aan het verwezenlijken van onze gezamenlijke doelstelling: het op zorgvuldige en verantwoorde wijze beheer voeren over de wildstand, schade te bestrijden waar nodig en de vliegveiligheid van Schiphol te bevorderen. Ik wens u veel leesplezier.

Namens het bestuur van de Faunabeheereenheid Noord-Holland,

DRS. JAN PIETER J. LOKKER Voorzitter Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland

1. Algemeen

Inleiding

Het jaarverslag geeft een impressie van de belangrijkste activiteiten van de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland over het jaar 2018¹. De Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland (FBE) is een samenwerkingsverband van organisaties op het gebied van natuurbeheer, landbouw, particulier grondeigendom en de jacht. Het bestuur van de provincie Noord-Holland heeft de FBE als zodanig erkend. Vanaf 1 januari 2017 werkt de Faunabeheereenheid conform de Wet natuurbescherming en de nieuwe provinciale verordeningen. De Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland (FBE) is de organisatie om het planmatig beheer van beschermde inheemse diersoorten en de bestrijding van (landbouw-)schade en overlast aangericht door dieren en het beoefenen van de jacht in de provincie Noord-Holland te faciliteren en te coördineren. Organisatie en werkwijze bieden een stevige waarborg voor instandhouding en beheer van populaties. De Faunabeheereenheid zet zich ook in voor het bevorderen van de vliegveiligheid rondom Schiphol en tevens van de verkeersveiligheid.

Jaarlijks rapporteert de Faunabeheereenheid Noord-Holland aan het provinciaal bestuur van Noord-Holland welke acties zijn ondernomen op basis van de aan de Faunabeheereenheid verleende ontheffingen en opdrachten, de uitvoering van de vrijstellingen en het beoefenen van de jacht. De rapportageplicht is vastgelegd in Artikel 3.13 van de Wet natuurbescherming en in Artikel 2.4 van de provinciale verordening Faunabeheer. Het voorliggende jaarverslag is hiervan het resultaat.

Het bestuur van de Faunabeheereenheid is ervan overtuigd dat er in Noord-Holland op een juiste en maatschappelijk verantwoorde wijze faunabeheer plaatsvindt. De voorgenomen kernactiviteiten en de hoofdtaken zijn naar tevredenheid uitgevoerd. Een planmatig en gecoördineerd faunabeheer is alleen mogelijk indien de uitvoering hiervan ook praktisch mogelijk gemaakt wordt, zowel in wettelijk opzicht als in financieel opzicht.

Met dit verslag over het jaar 2018 heeft het bestuur van de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland haar verantwoording over de prestaties en het bereikte resultaat in het jaar 2018 afgelegd. Het jaarverslag is daarmee de inhoudelijke verantwoording van de verrichte werkzaamheden en volgt hierbij de indeling op basis waarvan de Faunabeheereenheid haar activiteiten uitvoert. Dit bevat tevens het cijfermatig overzicht van betrokken diersoorten, populatiegegevens en reductiegegevens.

¹ Disclaimer cijfers: De cijfers, die ter verantwoording en rapportageverplichting in dit jaarverslag zijn opgenomen, zijn uit FRS gehaald. Helaas moet de FBE constateren dat na publicatie van het jaarverslag cijfers nog wel eens kunnen wijzigen. Dit ligt bijvoorbeeld aan het moment dat de cijfers uit het systeem worden gehaald en dat een betreffende ontheffing nog gewoon doorloopt. Daardoor kan voorkomen dat er nadien nog gegevens gerapporteerd worden, die niet eerder bekend zijn bij de FBE. De cijfers uit FRS worden zo zorgvuldig mogelijk gecontroleerd op vervuiling.

Wettelijke positie Faunabeheereenheid

Wet natuurbescherming

De Faunabeheereenheid (FBE) heeft haar wettelijke bestaansrecht in Artikel 3.12 van de Wet natuurbescherming. De Faunabeheereenheid faciliteert en coördineert het duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren, de bestrijding van schadeveroorzakende dieren door grondgebruikers en de uitoefening van de jacht. De uitvoering hiervan geschiedt overeenkomstig de faunabeheerplannen.

Verordening faunabeheer

In Artikel 2.1 van de Provinciale Verordening faunabeheer staan de nadere eisen aan de Faunabeheereenheid vermeld. M.b.t. de activiteiten staat er: een Faunabeheereenheid is verantwoordelijk voor de coördinatie van de uitvoering van de door haar vastgestelde faunabeheerplannen. Een Faunabeheereenheid is verantwoordelijk voor de informatievoorziening aan de achterban van alle in haar bestuur vertegenwoordigde organisaties over ten minste de aan de Faunabeheereenheid toekomende bevoegdheden, onderscheidenlijk de aan de Faunabeheereenheid toegestane handelingen en actuele regelgevende en ecologische ontwikkelingen op het gebied van faunabeheer.

Doel Faunabeheereenheid

De FBE opereert binnen de nationale wetgeving en het door de provincie Noord-Holland gestelde beleidskader. De FBE Noord-Holland hanteert op basis van dit juridisch kader, de volgende centrale doelstelling: 'Het maken en vaststellen van faunabeheerplannen voor het planmatig en verantwoord faunabeheer en het stimuleren en faciliteren van de uitvoering ervan door derden.' Opgemerkt zij dat de FBE hierin géén resultaatsverplichting heeft omdat de FBE geen mogelijkheden of middelen heeft om de uitvoerders hierop dwingend te sturen. Daarbij zijn grondgebruikers als eerste verantwoordelijk voor de realisatie van het faunabeheer en de bestrijding van schade op hun eigen gronden.

Organisatie en positie

De FBE, opgericht op 24 februari 2002, is een zelfstandige (netwerk-)organisatie waarbinnen (deels) tegengestelde belangen kunnen spelen. De toegevoegde waarde van de FBE zit er dan ook in deze belangen af te wegen om vervolgens tot een compromis te komen. Hiermee wordt ook maatschappelijk draagvlak beoogd.

In het bestuur hebben zitting²:

- Agrariërs
- Particuliere grondeigenaren;
- Verenigingen van jagers;
- Minimaal twee maatschappelijke organisaties die het doel behartigen van een duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren: werkzaam binnen het werkgebied van de betreffende Faunabeheereenheid.

² conform de Verordening Faunabeheer Noord-Holland 2016 en het besluit tot wijziging van de Verordening in verband met de samenstelling van het bestuur van een Faunabeheereenheid 2017

Het bestuur zag er in het verslagjaar als volgt uit:

- De heer drs. J.P.J. Lokker (onafhankelijk voorzitter)
- De heer A. (Albert) Hooijer (secretaris en penningmeester), geleding agrariërs, LTO
- De heer S.F. (Samuel) Griessen (personeelszaken), geleding particuliere grondeigenaren, FPG
- De heer W.T. (Pim) de Nobel, geleding particuliere grondeigenaren, TBO's
- De Heer J.D. (Dick) Piëst, geleding verenigingen van jagers (m.i.v. sept 2018), WBE's, KNJV en NOJG
- De heer K.W. (Klaas Wim) Jonker, geleding maatschappelijke organisatie, ANV's
- Mevrouw S. (Riena) Tienkamp, geleding maatschappelijke organisatie, Staatsbosbeheer

Adviseur:

- De heer H. (Harm) Niesen, Faunabescherming

De uitvoering van het faunabeheer vindt in Noord-Holland plaats via een 23-tal actieve Wildbeheereenheden (WBE's). Hierin zijn de jachthouders en anderen verenigd. De rol van de WBE's begint bij de WBE-secretarissen. De FBE machtigt de afgegeven ontheffingen door naar de secretaris die deze verder verspreidt aan de WBE leden. Daarnaast vervullen de WBE's een rol in de uitvoering van de tellingen en de hieruit gerapporteerde teldata, zoals deze in dit jaarverslag zijn gepresenteerd. Op de onderstaande kaart staan alle WBE's die actief zijn in het werkgebied van de FBE Noord-Holland, met de grenzen bekend ten tijde van het opstellen van het jaarverslag.

Figuur 1: Begrenzings van de wildbeheereenheden (WBE's) in Noord-Holland in 2018 (Bron: FRS)

Wettelijk en beleidsmatig kader

De onderdelen waarin het wettelijk en beleidsmatige kader is vastgelegd voor de FBE

Het wettelijk en beleidsmatig kader is vastgelegd in:

- Wet natuurbescherming en Provinciale beleidsregels en verordeningen
- Beleidsregel natuurbescherming Noord-Holland Besluit 103 (2016)
- Beleidsregel tegemoetkoming schade Noord-Holland Besluit 101 (2016)
- Verordening faunabeheer Noord-Holland Besluit 134 (2016)
- Verordening faunabeheer Noord-Holland Besluit 141 (2017)
- Verordening tegemoetkoming schade 108 (2016)
- Diverse besluiten m.b.t. verschillende diersoorten

De bijdrage van de FBE aan de provinciale beleidsdoelen

De provincie heeft de wettelijke taak om (planten en) dieren te beschermen. Dit is onder meer in de Wet natuurbescherming vastgelegd. Op provinciaal niveau is beleid vastgesteld en in de provinciale verordeningen vastgelegd. Het is in principe verboden om dieren te doden. Onder bepaalde omstandigheden en indien er bepaalde maatschappelijke belangen in het geding zijn kan hiervan worden afgeweken. In dat geval is er sprake van faunabeheer en komen de activiteiten van de Faunabeheereenheid in beeld.

De provinciale beleidsdoelen omvatten voor de Faunabeheereenheid samengevat:

- In algemene zin streeft de provincie naar een goede balans tussen de instandhouding van soorten en intrinsieke waarde van het dier versus het voorkomen en bestrijden van schade m.b.t. de wettelijke belangen.
- Een efficiënt en goed functionerend faunabeheersysteem inclusief draagvlak en begrip hiervoor in de samenleving inclusief een helder en goed uitvoerbaar uitvoeringsbeleid.
- Terugdringen van belangrijke en/of te verwachten schade, het voorkomen van ernstige schade aan gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom o.a. door het besluiten tot afgifte van ontheffingen.
- Verbetering van het belang van de veiligheid van het vliegverkeer en verbetering van de verkeersveiligheid op de weg en het spoor.
- Voorkomen en/of terugdringen van negatieve invloeden aan het belang van de bescherming van wilde flora of fauna en de instandhouding van natuurlijke habitats.
- Zoveel mogelijk veiligstellen van het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
- Het beperken tot de maximale draagkracht van een gebied of vanwege schade door de omvang van de populatie van dieren te beperken.
- Het voorkomen en bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren.
- Het voorkomen van genetische vermenging van ganzensoorten. Daarbij is het doel een minimale stand na te streven van verwilderde gedomesticeerde ganzen en hybriden.

Deze beleidsdoelen zijn rechtstreeks terug te vinden in de beleidsdocumenten genoemd in het wettelijk en beleidsmatig kader.

De activiteiten zoals beschreven in dit jaarverslag zijn er op gericht een bijdrage te leveren aan de provinciale beleidsdoelen voor het faunabeheer in Noord-Holland. Specifiek daar waar het gaat om duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren, de bestrijding van schadeveroorzakende dieren door grondgebruikers en de uitoefening van de jacht.

Rol provincie Noord-Holland

De provincie Noord-Holland houdt er toezicht op dat het beheer van flora en fauna in Noord-Holland op een goede manier plaatsvindt. Het faunabeheer zelf is geen bevoegdheid van de provincie, de grondgebruikers zijn namelijk zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van beheer en schadebestrijding. Grondgebruikers, zoals boeren en terrein beherende organisaties, kunnen hiervoor bij de provincie een ontheffing aanvragen, individueel of gezamenlijk via de Faunabeheereenheid. In de Wet natuurbescherming en provinciale verordeningen staan de toetsingscriteria voor het verlenen van deze ontheffingen. De provincie toetst de aanvragen aan deze wet en het provinciaal beleid en houdt toezicht op de uitvoering. Daarbij bewaakt de provincie de balans tussen het voortbestaan van populaties en het beschermen van het individuele dier enerzijds en schade aan in de wet genoemde belangen en het beperken en voorkomen van onveilige situaties anderzijds. De provincie is ook verantwoordelijk voor het beoordelen van Faunabeheerplannen in die context. Op basis van een Faunabeheerplan kan een Faunabeheereenheid bij de provincie vrijstellingen of ontheffingen onderbouwen en aanvragen.

De provincie verleent de Faunabeheereenheid subsidie om een gezamenlijke aanpak van de deelnemende grondgebruikers te bevorderen, zodat tot een gedegen en afgewogen faunabeheer kan worden gekomen. In 2018 werd op een prettige manier met Gedeputeerde Staten, in de persoon van gedeputeerde dhr. J. Bond, en de betrokken provinciale medewerkers samengewerkt. Het bestuur spreekt daarover haar erkentelijkheid aan het provinciaal bestuur uit.

De activiteiten in 2018

Het jaar 2018 begon met de goedkeuringsprocedure van het Faunabeheerplan ganzen Schiphol. Deze werd gedeeltelijk goedgekeurd. Er werd een rapport opgeleverd over de mogelijke samenwerking tussen de 4 Randstad- FBE's. Daarnaast vroeg de situatie in Zuid-Kennemerland (met 2 WBE's) veel aandacht. Jaarrond vroegen de activiteiten rond de effectenanalyses en de aanvragen voor de N2000-gebieden onze aandacht. En wat de ganzen betreft zijn er 3 trajecten doorlopen, te weten:

1. Arcadis heeft een evaluatie van de uitvoering gedaan.
2. Sovon heeft de data bijgewerkt
3. Boerema & van der Brink heeft een juridische evaluatie gedaan.

Daarnaast werd gewerkt aan reguliere activiteiten zoals de uitvoering van de faunabeheerplannen, de tellingen, het proces van ontheffingsaanvragen en uitgifte machtigingen en de daarbij behorende rapportages.

Het bestuur heeft een evaluatie gedaan van haar eigen functioneren tijdens een strategische sessie. Daarbij is ook nadrukkelijk gekeken naar de producten en de communicatiedoelen. Bijgaand een schema waarin dit is samengevat:

Producten	Communicatiedoel	Stakeholders
Lijst van FBP soorten	Intern document	FBE's
Faunabeheerplannen	Gedelegeerde publicatieplicht	Provincie NH, uitvoerders
SMJP	Intern basisdocument	FBE – PNH
Jaarplan/begroting	Subsidieaanvraag / planning	PNH – FBE
Ontheffingen / vergunningen	Informereren	Uitvoerders
Jaarverslag	Rapportageplicht, Publicatieplicht	Provincie NH, uitvoerders, achterban
Telrapport/beheerrap damhert	Publicatieafspraak	Gemeenteraad A'dam?
Nieuwsbrieven	Informereren	Uitvoerders
Website	Publicatieplicht, verzamelplatform	Iedereen
Media: publicaties, artikelen	Alleen op verzoek en beperkt	
Platform deelname / presentaties	Informereren / netwerkfunctie	Achterban, uitvoerders
Informatiebijeenkomsten	Informereren / netwerkfunctie	WBE's, TBO's
Netwerkbijeenkomsten	Informereren / netwerkfunctie	PNH, achterban
Website: FAQ's	Informereren	Verschillende stakeholders

Er zijn ook een aantal activiteiten niet of minder uitgevoerd bijvoorbeeld omdat dit door juridische procedures onmogelijk werd gemaakt of omdat de FBE onvoldoende capaciteit of mogelijkheden en/of medewerking had om dit te kunnen bereiken. Zo is er onder druk van de WBE's geen coördinator ganzen aangesteld; ook heeft er geen minisymposium over ganzenbeheer plaatsgevonden en is de voorgenomen netwerkbijeenkomst met de diverse partners in de uitvoering doorgeschoven naar de zomer van 2019.

De Faunabeheereenheid onderscheidt in dit jaarverslag verschillende taken; het primaire proces met de kerntaken, het secundaire proces met ondersteunende activiteiten en de overhead en organisatie met daarbinnen verschillende basistaken. Deze taken zijn in 2018 met de in het hieronder staande schema benoemde activiteiten ingevuld:

De verschillende activiteiten in 2018 per procescategorie

1. De kerntaken	2. De ondersteunende taken	3. De basistaken
<ul style="list-style-type: none"> • FBP Ganzenbeheerplan omgeving Schiphol • Voorbereidingen ganzenbeheerplan 2019 • Verkenning Ree • Uitvraag FBP Damhert • Aanwijzing Wildaanrijdingen • Aanvragen ontheffingen N2000 	<ul style="list-style-type: none"> • Databeheer • Communicatie. • Stimulering uitvoering, zoals het houden van 3 bijeenkomsten voor WBE's en tbo's 	<ul style="list-style-type: none"> • Bestuur, 6 reguliere vergaderingen en 1 strategiesessie • Organisatie en bureau, interim-directeur m.i.v. augustus • Administratie en verantwoording • Beheer ICT, website, FRS e.d. • Huisvesting • Rapport over samenwerking 4 Randstad FBE's

Beschrijving per activiteit

Iedere activiteit wordt in dit verslag samenvattend beschreven, de bijdrage aan het provinciaal beleid is aangegeven, vervolgens volgen de belangrijkste resultaten en wordt verslag gedaan van de werkzaamheden.

Samenvatting

De belangrijkste resultaten op een rijtje

<ul style="list-style-type: none"> • Verkenning en evaluatie ganzen gereed. 3 trajecten: 1. Arcadis heeft een evaluatie van de uitvoering gemaakt. 2. Sovon heeft data geïnventariseerd en 3. Boerema-van de Brink heeft een juridische evaluatie opgeleverd. Vertaling naar een nieuw Beheerplan wordt opdracht voor 2019 • Faunabeheerplan Ganzen Schiphol gereed en gedeeltelijk goedgekeurd door GS • Uitvraag FBP Damhert in voorbereiding • Ree verkenning uitgevoerd • Rapport samenwerking 4 Randstad FBE's opgeleverd • De FBE heeft een evaluatie gehouden van haar eigen functioneren.

2. Faunabeheerplan algemene soorten

Algemeen

In het vorige verslagjaar is het Faunabeheerplan Algemene Soorten goedgekeurd en waren in 2018 de activiteiten vooral gericht op de uitvoering hiervan. Deze uitvoering vindt plaats op basis van de afgegeven ontheffingen en de vrijstellingen en mogelijke opdrachten voor de soorten van dit faunabeheerplan.

Wel zijn er nog aanvullende ontheffingen nodig en is er gezorgd voor een Voortoets en passende beoordelingen voor uitvoering van faunabeheer in de Natura 2000 gebieden (zie ook Hoofdstuk Natura 200 gebieden). De Natura 2000 vergunningen zijn dit jaar niet verkregen vanwege lopende juridische procedures en de ingewikkelde en trage voortgang op het N2000 dossier. Er kan daarom nog steeds geen afschot op basis van het FBP algemene soorten plaatsvinden in N2000 gebieden. Dit is met name vervelend voor de uitoefening van de jacht en het beoogde weidevogelbeheer. Immers zwarte kraai, kauw en vos kunnen binnen de N2000 gebieden niet bejaagd worden.

Met betrekking tot de juridische procedures is het zo dat na goedkeuring van het FBP algemene soorten er verschillende lopende procedures zijn. Derden hebben hiertegen een voorlopige voorziening aangevraagd. Deze is door de provincie en de FBE als derde belanghebbende gewonnen. Inmiddels (2019) is men hiertegen in beroep gegaan. De FBE heeft zelf een bezwaar- en beroepsprocedure ingezet m.b.t. de besluitvorming over het vossenbeheer. Ook derden hebben bezwaar en beroep ingediend. In het afgelopen jaar is de smientenontheffing door een gerechtelijke uitspraak vernietigd. Hierdoor kon er geen invulling gegeven worden aan het smientenbeheer in onze provincie.

Ten aanzien van de inzet van alternatieve maatregelen constateren wij dat de registratie hiervan op basis van de vrijstellingen zeer beperkt is gebleven. Mede omdat hiertoe geen verplichting meer bestaat. De data zijn daarmee dan ook niet meer representatief (zie bijlage 2).

Telcijfers

Zoals gebruikelijk worden er in Noord-Holland verschillende tellingen uitgevoerd. Voor het FBP algemene soorten is de voorjaargestelling en de faunasoortentelling het meest van betekenis. De zomertelling richt zich alleen op de aanwezigheid van zomerganzen (zie onder FBP Ganzen). Op basis van de teldata over de verschillende soorten die tijdens de voorjaargestelling gerapporteerd zijn valt, nu nog, niet zoveel te stellen. Voor de meeste soorten geldt dat de verschillen binnen de statistische marges vallen. Opvallend zijn de verschillen voor de aalscholver en de roek in de jaren 2017 en 2018. Met betrekking tot de zoogdiersoorten is het aantal te gering om hierover uitspraken te doen. Het zijn er ongetwijfeld meer dan geteld. Dat is vrijwel altijd zo, maar de soorten in deze categorie zijn erg moeilijk waar te nemen. De wildsoorten laten een stabiel beeld zien, met de opmerking dat dit een trendtelling is die in een gering aantal representatieve gebieden plaatsvindt.

Hieronder staan 3 tabellen met de resultaten van de drie verschillende onderdelen van de voorjaargestelling.

Tabel 1: Faunatelling ganzen voorjaar 2018. (Bron: FRS)

WBE naam	Meerkoet	Knobbelzwaan	Zwarte Kraai	Ekster	Kauw	Blauwe Reiger	Aalscholver	Roek	Totaal
Texel	302	21	519	311	1.397	9	13	0	2.572
Wijcker- en Langemeer	232	79	170	74	224	26	498	0	1.303
Laag Holland	1.033	350	535	214	1.058	106	49	0	3.345
Het Grootslag	881	355	173	320	790	121	767	0	3.407
voor Gooi en Vechtstreek (NH)	234	136	242	89	221	71	81	6	1.080
De Dieen	209	69	129	88	162	55	33	0	745
Wildbeheereenheid Wieringermeer	797	99	492	181	1.827	85	111	0	3.592
Amstelland	691	196	441	164	263	75	61	0	1.891
Haarlemmermeer en omstreken	1.766	61	1.164	289	1.599	132	179	0	5.190
Grootgeestmerambacht	1.828	666	1.194	514	1.961	232	389	0	6.784
De Oude Kogge	1.827	722	479	484	2.510	372	164	0	6.558
Waterland en omstreken	633	170	187	83	129	70	38	0	1.310
De Schermeer en omstreken	567	379	342	121	442	84	34	0	1.969
Zaanstreek e.o.	2.027	123	597	232	624	98	108	0	3.809
de Eem (NH)	64	6	8	5	10	4	0	0	97
Beemster	451	78	282	104	786	38	14	0	1.753
De Noordkop	1.065	355	1.052	502	1.881	86	76	0	5.017
Noorder-Koggenland e.o.	25	652	145	583	1.697	110	802	0	4.014
Spaarnwoude	155	90	88	43	91	19	12	0	498
IJmeer en Vechtstreek	613	256	360	124	252	72	71	21	1.769
Noord-Kennemerland	342	64	477	115	371	47	35	0	1.451
Zuid-Kennemerland	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amsterdam	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 2018	15.742	4.927	9.076	4.640	18.295	1.912	3.535	27	58.154
Totaal 2017	14.362	5.614	10.083	5.423	21.251	2.002	6.822	10	65.567

Tabel 2: Faunatelling zoogdieren voorjaar 2018. (Bron: FRS)

WBE naam	Boommarter	Bunzing	Hermelijn	Muskusrat	Steenmarter	Wezel	Kat (verwilderd)	Totaal
Texel		0	0	0		0	0	0
Wijcker- en Langemeer		0	0	0		0	0	0
Laag Holland		0	0	0		0	0	0
Het Grootslag		5	5	5		5	5	25
voor Gooi en Vechtstreek (NH)		0	0	0		0	0	0
De Dieen		0	0	0		0	0	0
Wildbeheereenheid Wieringermeer		0	0	0		0	2	2
Amstelland		0	0	0		0	0	0
Haarlemmermeer en omstreken		1	1	1		1	1	5
Grootgeestmerambacht		0	0	0		0	0	0
De Oude Kogge		0	0	0		0	0	0
Waterland en omstreken		0	1	3		0	0	4
De Schermeer en omstreken		0	0	0		0	0	0
Zaanstreek e.o.		1	1	1		1	0	4
de Eem (NH)		0	0	0		0	4	4
Beemster		0	0	0		0	0	0
De Noordkop		0	0	0		0	0	0
Noorder-Koggenland e.o.		0	0	0		0	0	0
Spaarnwoude		0	0	1		0	0	1
IJmeer en Vechtstreek		0	0	0		0	0	0
Noord-Kennemerland		1	2	0		2	0	5
Zuid-Kennemerland		0	0	0		0	0	0
Amsterdam		0	0	0		0	0	0
Totaal 2018	0	8	10	11	0	9	12	50
Totaal 2017	6	14	15	12	1	15	-	63

Tabel 3: Faunatelling wildsoorten voorjaar 2018. (Bron: FRS)

WBE naam	Haas	Konijn	Wilde Eend	Fazant	Houtduif	Patrijs	Totaal
Texel	254	18	332	29	91	0	724
Wijcker- en Langemeer	203	11	737	34	303	4	1.292
Laag Holland	853	0	2.394	60	344	0	3.651
Het Grootslag	11	14	65	4	44	6	144
voor Gooi en Vechtstreek (NH)	123	0	1.232	0	460	0	1.815
De Dieen	180	0	461	33	177	0	851
Wildbeheereenheid Wieringermeer	880	9	1.075	161	877	2	3.004
Amstelland	486	0	1.298	32	270	0	2.086
Haarlemmermeer en omstreken	523	1	525	93	269	0	1.411
Grootgeestmerambacht	577	12	1.207	31	699	18	2.544
De Oude Kogge	385	0	560	33	307	34	1.319
Waterland en omstreken	180	0	1.182	18	156	0	1.536
De Schermeer en omstreken	113	0	477	33	91	0	714
Zaanstreek e.o.	183	0	575	44	142	0	944
de Eem (NH)	77	0	67	0	10	0	154
Beemster	150	0	467	15	143	0	775
De Noordkop	1.336	122	2.600	96	1.465	14	5.633
Noorder-Koggenland e.o.	483	54	1.525	30	1.345	12	3.449
Spaarnwoude	122	0	893	42	215	0	1.272
IJmeer en Vechtstreek	228	23	1.725	2	621	0	2.599
Noord-Kennemerland	63	2	228	0	163	2	458
Zuid-Kennemerland	0	0	0	0	0	0	0
Amsterdam	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 2018	7.410	266	19.625	790	8.192	92	36.375
Totaal 2017	6.530	288	20.147	897	6.305	54	34.221

Opmerking: dit is een representatieve, maar geen provinciedekkende, telling van de wildsoorten.

Resultaten per ontheffing

In deze paragraaf staat alle algemene ontheffingen, met de resultaten per WBE onderverdeeld naar diersoort.

BESLUIT 9 (2016) MEERKOET (inclusief voormalig besluit 11, 2014): geldigheid tot 15 april 2019

Periode: 1 oktober tot 1 juni

Op deze ontheffing zijn is geen afschot gerapporteerd. Het afschot van eksters is volledig gerapporteerd op de vrijstelling.

BESLUIT 12 (2014) SCHADEBESTRIJDING EKSTER: geldigheid tot 15 april 2019

Periode: 15 juni tot 15 november

Op deze ontheffing zijn is geen afschot gerapporteerd. Het afschot van eksters is volledig gerapporteerd op de vrijstelling.

BESLUIT 13 (2014) VOS: geldigheid tot 1 april 2019

Periode: 1 februari tot 15 juli

Tabel 4: Afschot vossen per wildbeheereenheid in Noord-Holland. (Bron FRS)

WBE	Afschot vossen
WBE De Dieen	24
WBE De Noordkop	56
WBE De Oude Kogge	1
WBE De Purmer	6
WBE De Schermeer en omstreken	3
WBE Grootgeestmerambacht	2
WBE Noorderkoggenland	33
WBE Spaarnwoude	9
WBE St. Jacht- en Faunabeheer Waterland	1
WBE Waterland en omstreken	
WBE Wijcker- en Langemeer	15
WBE Zaanstreek	34
WBE Zeevang	6
WBE Amstelland	6
WBE Beemster	1
WBE IJmeer en Vechtstreek	16
WBE Noord-Kennemerland	7

WBE voor Gooi en Vechtstreek	13
WBE Wieringermeer	2
Totaal	235

BESLUIT 2 (2016) SCHADEBESTRIJDING VOS BALGZAND: geldigheid tot 15 april 2019

Periode: 1 februari tot 15 juli

Op deze ontheffing is geen afschot gerapporteerd.

BESLUIT 14 (2014) SCHADEBESTRIJDING HAAS: geldigheid tot 15 april 2019

Periode: 1 januari tot 15 oktober

Deze ontheffing is ingetrokken per 4 september 2018 wegens uitspraak in de juridische procedure, op deze ontheffing is geen afschot gerapporteerd.

BESLUIT 3 (2016) SCHADEBESTRIJDING KNOBBELZWAAN (inclusief besluit 17, 2014): geldigheid tot 15 april 2019

Periode: jaarrond

De rapportage op deze ontheffing is minimaal, omdat deze geheel is vervangen door de vrijstelling.

Tabel 5: Afschot van knobbelzwanen op de ontheffing schadebestrijding knobbelzwaan, per wildbeheereenheid in Noord-Holland. (Bron FRS)

WBE	Afschot knobbelzwanen
Noorder-Koggenland e.o.	5
Totaal	5

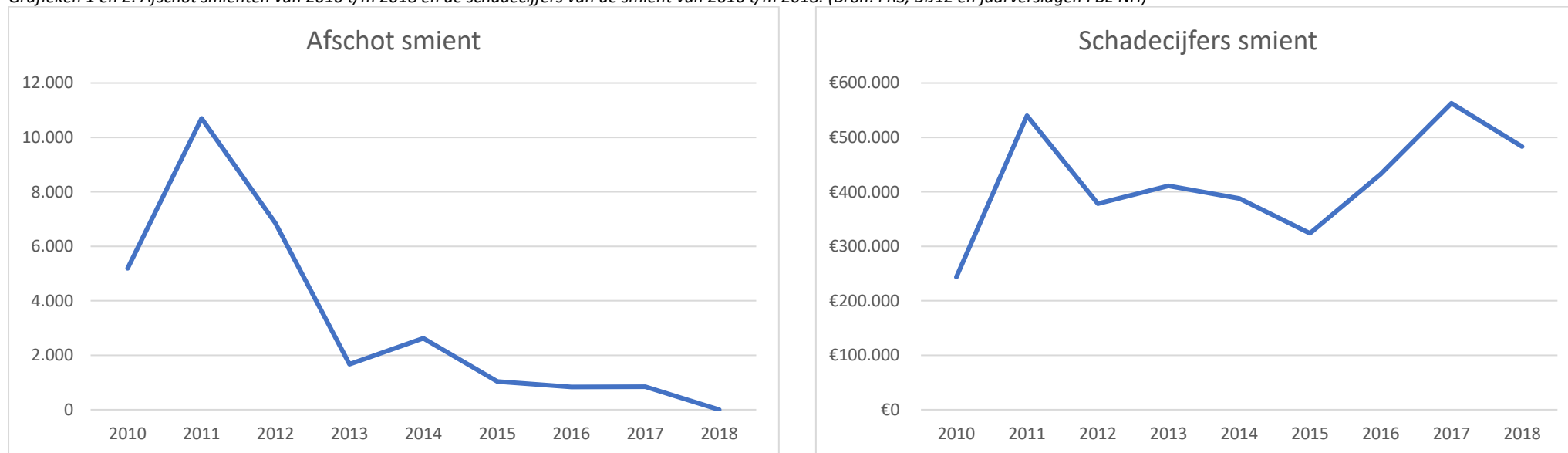
Deze ontheffing is ingetrokken wegens de uitspraak in de juridische procedure, er is niet gerapporteerd op deze ontheffing in 2018.

De smient is een soort die, na de ganzen, veroorzaker is van aanzienlijke schade in Noord-Holland, daarom blijft het voorsnog gewenst om toch tot een ontheffing te komen voor de smient. Hieronder laten een paar grafieken zien wat de stand van zaken is rondom de smient vanaf 2010. Deze soort is tot in 2018 niet meegenomen in de telling, maar de afschotdaling lijkt wel verband te houden met de toename van smientenschade de laatste jaren.

Tabel 6: Afschot smienten van 2010 t/m 2018. (Bron: FRS, en jaarverslagen FBE NH)

Jaar	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Smient Afschot	5.196	10.700	6.851	1669	2627	1038	832	848	0

Grafieken 1 en 2: Afschot smienten van 2010 t/m 2018 en de schadecijfers van de smient van 2010 t/m 2018. (Bron: FRS, BIJ12 en jaarverslagen FBE NH)

Tabel 7: Schadecijfers smienten van 2010 t/m 2018. (Bron: FRS, en jaarverslagen FBE NH)

Diersoort	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Smient	€ 243.481	€ 540.126	€ 378.553	€ 411.000	€ 387.917	€ 323.877	€ 432.251	€ 562.771	€ 483.156

PROVINCIALE VRIJSTELLING: EKSTER, GAAI, KNOBBELZWAAN, MEERKOET, SPREEUW

Periode: jaarrond

Hetgeen opvalt bij de spreeuw is dat er geen afschot van de spreeuw heeft plaatsgevonden in 2018. Binnen de provinciale vrijstelling is de vrijstelling voor de wilde eend niet open gezet, omdat GS oordeelde dat het aantal meldingen van schade en de totale omvang van de schade gering was.

Tabel 8: Afschot per wildbeheereenheid in Noord-Holland op basis van de Provinciale vrijstelling. (Bron FRS)

WBE	Ekster	Gaai	Knobbelzwaan	Meerkoet	Totaal
Amstelland	4		29	2	35
Amsterdam					0
Beemster			31		31
De Dieen			65	4	69
De Noordkop			59	67	126
De Oude Kogge			52	195	247
De Schermeer en omstreken			23	7	30
Grootgeestmerambacht	3		129	360	492
Haarlemmermeer en omstreken			109	611	720
Het Grootslag	21	9	37		67
IJmeer en Vechtstreek			148	71	219
Laag Holland			81		81
Noorder-Koggenland e.o.	95	12	201	130	438
Noord-Kennemerland					0
Spaarnwoude					0
Texel					0
voor Gooi en Vechtstreek (NH)			6		6
Waterland en omstreken			45		45
Wijcker- en Langemeer			10		10
Wildbeheereenheid Wieringermeer	1				1
Zaanstreek e.o.			155		155
Totaal	124	21	1.180	1.447	2.772
Schadegewas	Vooral perenschade	Vooral perenschade	Vooral blijvend grasland	Vooral ijsbergsla, blijvend grasland	

LANDELIJKE VRIJSTELLING: KONIJN, HOUTDUIF, VOS, KRAAI, KAUW

Periode: jaarrond

Tabel 9: Afschot per wildbeheereenheid in Noord-Holland op basis van de landelijke vrijstelling. (Bron FRS)

WBE	Houtduif	Kauw	Konijn	Vos	Zwarte Kraai	Totaal
Amstelland	690	167	1		301	1.159
Beemster	1.357	731		2	426	2.516
De Dieen	74	175		11	272	532
De Noordkop	1.115	1.223	139	57	700	3.234
De Oude Kogge	1.024	1.341		12	366	2.743
De Schermeer en omstreken	671	507		20	246	1.444
Grootgeestmerambacht	869	808	10	14	503	2.204
Haarlemmermeer en omstreken	5.213	1.211	291	33	600	7.348
Het Grootslag	924	305	3	3	63	1.298
IJmeer en Vechtstreek	40	115	9	13	259	436
Laag Holland	311	301		9	203	824
Noorder-Koggenland e.o.	2.162	1.443	24	17	212	3.858
Noord-Kennemerland	71	164	2	34	270	541
Spaarnwoude				8	87	95
Texel	88	119			101	308
voor Gooi en Vechtstreek (NH)	6	23	14	7	39	89
Waterland en omstreken	25	259		1	191	476
Wijcker- en Langemeer	494	2.338	35	24	322	3.213
Wildbeheereenheid Wieringermeer	911	993	17	41	411	2.373
Zaanstreek e.o.	110	554	4	21	465	1.154
Totaal	16.155	12.777	549	327	6.037	35.845
Schade gewas	onbekend	Vooral perenschade	onbekend	nvt	o.a. perenschade	

OPDRACHT ROSSE STEKELSTAART: geldigheid tot februari 2023

Periode: jaarrond

Tabel 10: Afschot Rosse Stekelstaart in 2018. (Bron: FRS)

WBE	Afschot Rosse stekelstaarten
Amstelland	2
Totaal	2

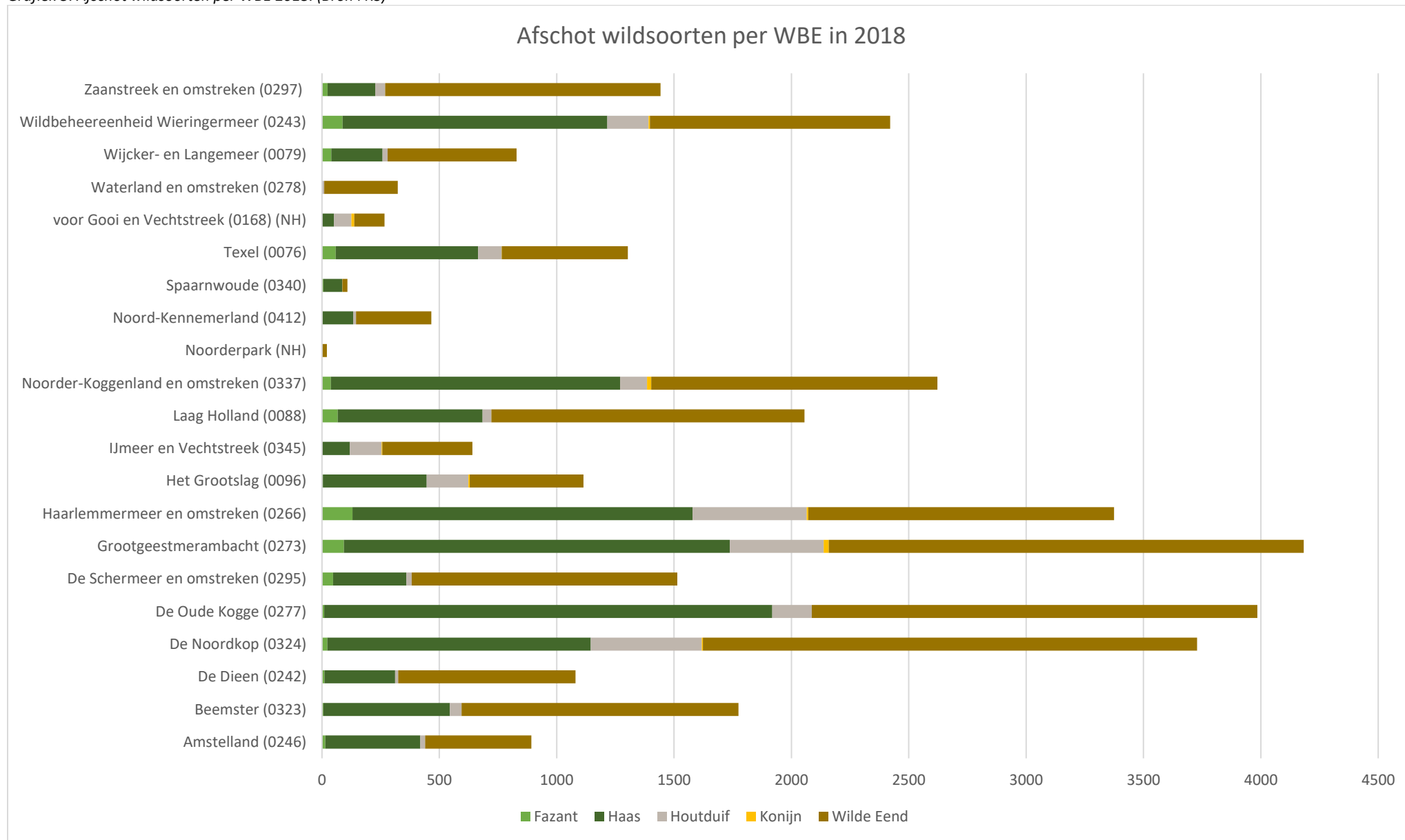
JACHT RAPPORTAGE

Periode: wettelijke jachtseizoen per diersoort

Tabel 11: Resultaat van de jacht op de wildsoorten: Fazant, Haas, Houtduif, Konijn en Wilde eend. (Bron FRS)

Diersoort per WBE	Fazant	Haas	Houtduif	Konijn	Wilde Eend	Totaal
Amstelland	14	405	21		452	892
Beemster	6	539	50		1.179	1.774
De Dieen	11	301	13		755	1.080
De Noordkop	23	1.122	473	5	2.105	3.728
De Oude Kogge	10	1.908	169		1.898	3.985
De Schermeer en omstreken	47	313	22		1.132	1.514
Grootgeestmerambacht	93	1.645	400	21	2.024	4.183
Haarlemmermeer en omstreken	130	1.449	486	7	1.303	3.375
Het Grootslag	4	442	178	6	484	1.114
IJmeer en Vechtstreek		119	135	3	384	641
Laag Holland	67	617	38		1.334	2.056
Noorder-Koggenland en omstreken	38	1.232	115	18	1.219	2.622
Noorderpark (NH)					21	21
Noord-Kennemerland	3	130	12		321	466
Spaarnwoude	6	80	1		21	108
Texel	59	606	100	1	537	1.303
voor Gooi en Vechtstreek (NH)		51	74	13	128	266
Waterland en omstreken			10		313	323
Wijcker- en Langemeer	40	218	22		549	829
Wildbeheereenheid Wieringermeer	88	1.128	176	5	1.024	2.421
Zaanstreek en omstreken	24	203	42		1.173	1.442
Totaal	663	12.508	2.537	79	18.353	34.143

Grafiek 3: Afschot wildsoorten per WBE 2018. (Bron FRS)

3. Faunabeheerplan ganzen

Algemeen

Het ganzenbeheer is ook in 2018 een belangrijk onderdeel van het faunabeheer in Noord-Holland, dit vanwege de landbouwschade en vanwege de risico's die ganzen zijn voor vliegveiligheid³. Onder dit ganzenbeheerplan zijn een aantal ontheffingen afgegeven voor landbouwschade, waaronder ook voor de ruivangsten. Zoals uit de cijfers blijkt, is de geleverde inspanning voor het ganzenbeheer nog steeds groot.

Het Faunabeheerplan ganzen loopt af begin 2020. De evaluatie van het beheerplan ganzen heeft dan ook plaatsgevonden in 2018, zodat we in 2019 een nieuw FBP ganzen kunnen voorbereiden voor Gedeputeerde Staten. De evaluatie betrof drie onderdelen van het beheer, van de verschillende evaluatie onderdelen zijn rapportages opgeleverd.

1. de praktische kant; de uitvoering, verkenning naar mogelijkheden en de knelpunten,
2. de data evaluatie; de beheerresultaten en de stand van de populatie ganzen in Noord-Holland,
3. en het derde onderdeel de juridische kant van het faunabeheer.

Telcijfers

Voor de ganzenpopulatie zijn er twee inventarisatie momenten; de voorjaarstelling en de zomertelling. Deze twee tellingen samen geven een beeld van de overwinterende ganzen populatie en de stand ganzen in Noord-Holland. Hieronder staan de resultaten van de tellingen per WBE per ganzen soort weergegeven.

Tabel 12: Faunatelling ganzen voorjaar 2018. (Bron: FRS)

WBE naam	Grauwe Gans	Kolgans	Brandgans	Canadese Gans	Indische gans	Nijlgans	Boerengans	Rotgans	Totaal
Texel	1.995	2	1.724	1	0	719	13	7.755	12.209
Wijcker- en Langemeer	756	31	1.153	36	0	209	2	0	2.187
Laag Holland	11.321	135	30.651	922	0	1.069	476	0	44.574
Het Grootslag	1.107	21	208	276	0	204	0	0	1.816
voor Gooi en Vechtstreek (NH)	2.016	6	129	198	84	420	24	0	2.877
De Dieen	1.383	0	10.563	6	0	88	3	0	12.043
Wildbeheereenheid Wieringermeer	919	0	2	20	0	259	9	0	1.209
Amstelland	660	0	134	32	0	202	0	0	1.028
Haarlemmermeer en omstreken	1.519	0	32	47	2	554	76	0	2.230
Grootgeestmerambacht	3.332	200	917	284	0	785	194	0	5.712
De Oude Kogge	3.951	6	2.649	154	1	607	0	0	7.368

³ Ontheffingen o.b.v. de vliegveiligheid staan in het hoofdstuk van het ganzen beheerplan omgeving Schiphol.

Waterland en omstreken	979	0	104	416	0	683	14	0	2.196
De Schermeer en omstreken	3.066	72	5.063	650	0	980	30	0	9.861
Zaanstreek e.o.	10.375	14	3.153	111	3	1.062	76	0	14.794
de Eem (NH)	573	10	150	15	0	4	2	0	754
Beemster	299	0	4	0	1	259	3	0	566
De Noordkop	2.393	1.795	1.117	59	0	414	27	1.167	6.972
Noorder-Koggenland e.o.	3.310	205	7.318	675	0	252	19	0	11.779
Spaarnwoude	740	0	8	16	0	105	21	0	890
IJmeer en Vechtstreek	1.086	17	403	43	0	276	37	0	1.862
Noord-Kennemerland	226	0	315	44	0	368	14	0	967
Zuid-Kennemerland	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amsterdam	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 2018	52.006	2.514	65.797	4.005	91	9.519	1.040	8.922	143.894
Totaal 2017	52.497	2.192	57395	4.110	32	8.295	632	6.954	132.107

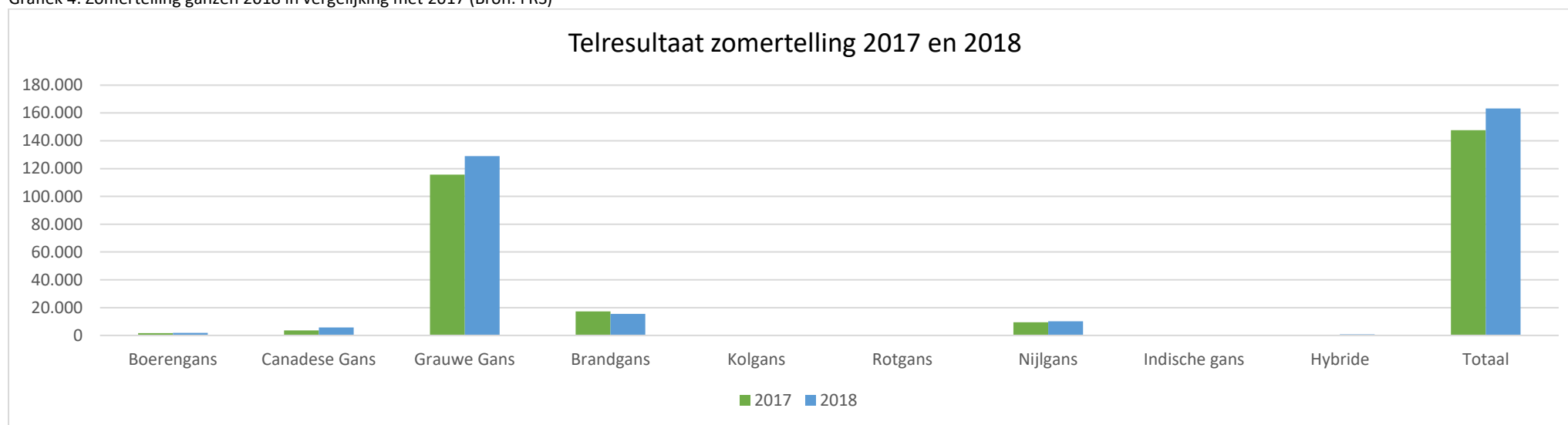
Tabel 13: Zomertelling ganzen 2018. (Bron: FRS)

WBE naam	Boerengans	Canadese Gans	Grauwe Gans	Brandgans	Kolgans	Rotgans	Nijlgans	Indische gans	Hybride	Totaal
Texel	37	9	7.948	1.139	1	0	618	0	1	9.753
Wijcker- en Langemeer	43	60	5.459	656	0	0	1.735	0	11	7.964
Laag Holland	364	2.129	30.532	3.155	0	0	661	10	507	37.358
Het Grootslag	68	387	2.054	234	0	0	107	0	0	2.850
voor Gooi en Vechtstreek (NH)	10	128	5.096	106	11	0	319	0	5	5.675
De Dieen	0	0	12.979	8	0	0	59	0	4	13.050
Wildbeheereenheid Wieringermeer	23	112	2.738	178	0	0	411	10	12	3.484
Amstelland	55	221	3.328	259	0	0	205	0	3	4.071
Haarlemmermeer en omstreken	269	66	3.023	9	0	0	431	0	0	3.798
Grootgeestmerambacht	308	274	5.736	398	0	0	644	0	9	7.369
De Oude Kogge	68	50	6.206	1.269	10	0	547	0	34	8.184
Waterland en omstreken	240	721	3.884	1	0	0	602	0	1	5.449
De Schermeer en omstreken	50	254	7.345	4.531	0	0	481	0	105	12.766
Zaanstreek e.o.	106	136	10.411	2.304	0	0	884	0	0	13.841

Beemster	30	4	720	0	0	0	125	0	98	977
De Noordkop	49	242	11.670	784	0	0	1.426	0	0	14.171
Noorder-Koggenland e.o.	40	847	2.924	379	1	0	98	0	1	4.290
Spaarnwoude	38	70	1.934	0	0	0	165	0	4	2.211
IJmeer en Vechtstreek	105	55	3.293	0	0	0	461	0	0	3.914
Noord-Kennemerland	12	0	1.127	66	0	0	197	0	0	1.402
Zuid-Kennemerland	0	33	483	0	0	0	86	0	0	602
Totaal 2018	1.915	5.798	128.890	15.476	23	0	10.262	20	795	163.179
Totaal 2017	1.585	3.630	115.700	17.200	51	6	9.481	13	0	147.666

De ontwikkeling van de ganzenpopulatie in Noord-Holland kent nog steeds een stijgende lijn, hieronder in een grafiek weergegeven de telcijfers van 2018 in vergelijking met 2017. De stijgende trend gaat al verder terug, dat is te zien in de grafiek daaronder. De getelde Kolganzen en Rotganzen zijn door het geringe aantal niet zichtbaar op de schaal van de grafiek. De toename was ook al zichtbaar bij de voorjaarstelling en is jammer genoeg niet zomaar te verklaren. Dat is ook de conclusie van de evaluatie.

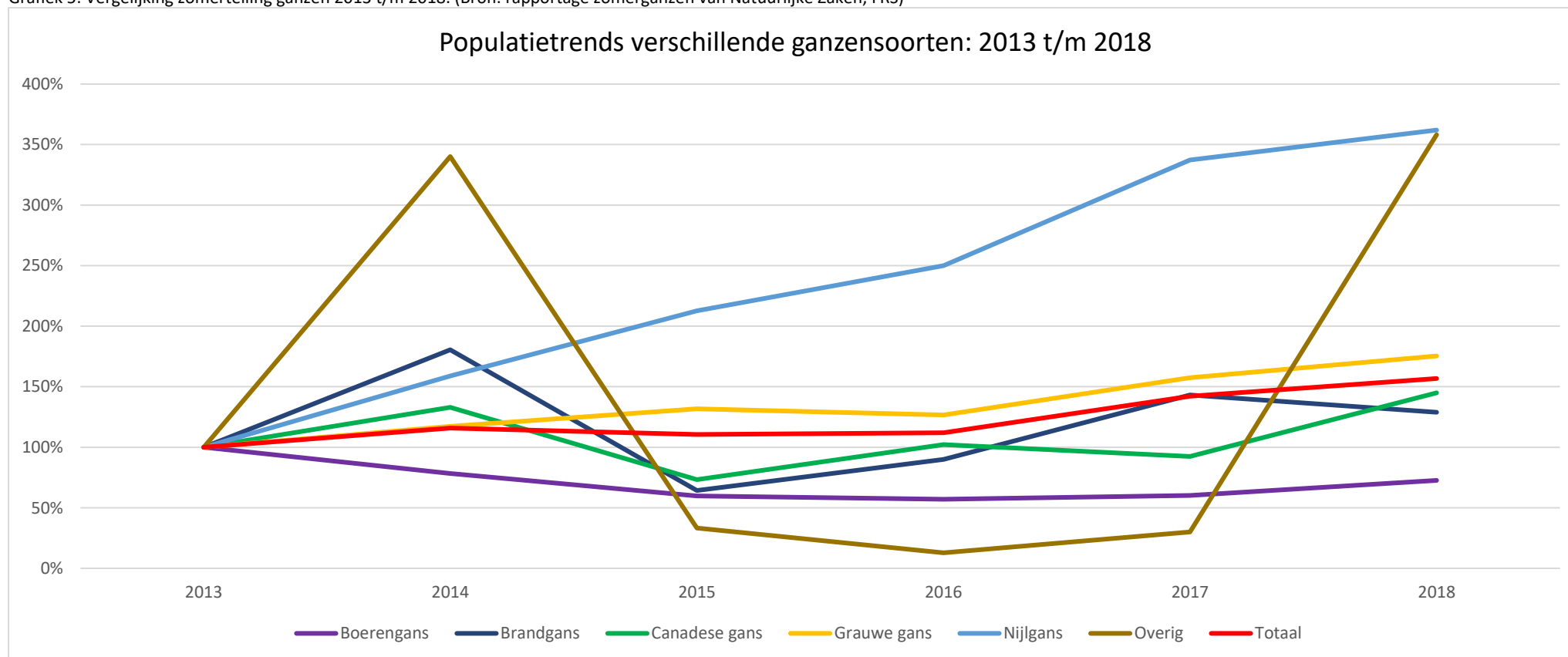
Grafiek 4: Zomertelling ganzen 2018 in vergelijking met 2017 (Bron: FRS)

Tabel 14: Zomertellingen ganzen 2018. (Bron: zomerganzenrapportages van Natuurlijke Zaken, FRS)

Diersoort	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Boerengans (verwilderd)	2.640	2.067	1.576	1.506	1.588	1.915
Brandgans	12.007	21.674	7.718	10.794	17.200	15.476
Canadese gans	4.000	5.321	2.931	4.085	3.698	5.798
Grauwe gans	73489	86.165	96.792	93.124	115.753	128.890
Nijlgans	2.835	4.501	6.028	7.086	9.564	10.262
Overige ganzen + Hybride	234	796	78	30	70	838
Totaal	104.087	120.524	115.123	116.625	147.873	163.179

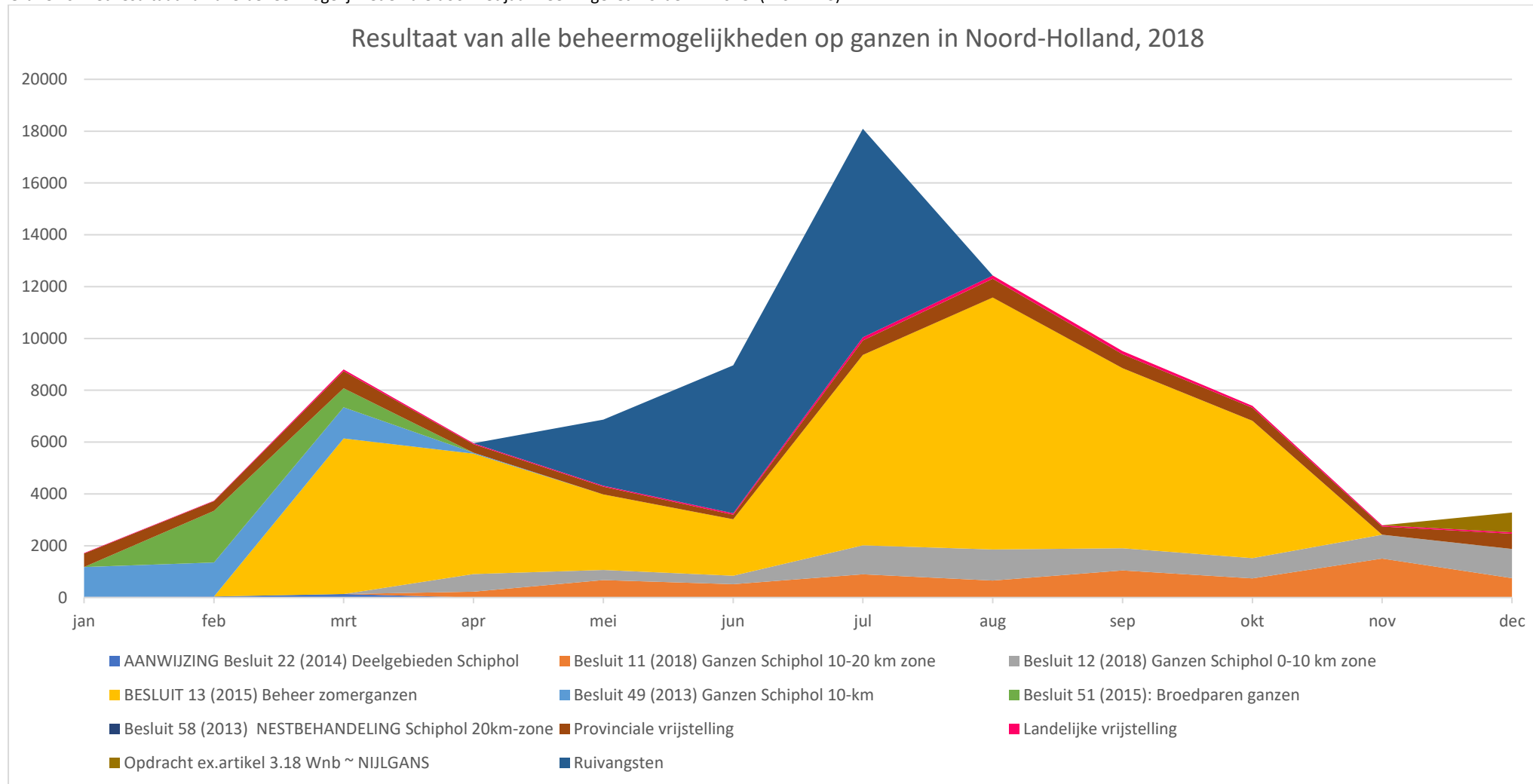
Grafiek 5: Vergelijking zomertelling ganzen 2013 t/m 2018. (Bron: rapportage zomerganzen van Natuurlijke Zaken, FRS)

Om inzicht te geven in de beheerinspanning hieronder 2 grafieken. De eerste grafiek laat zien hoe de verschillende beheermogelijkheden door het jaar heen worden gebruikt. Deze grafiek laat goed zien wat de beheerinstrumenten per maand voor betekenis hebben.

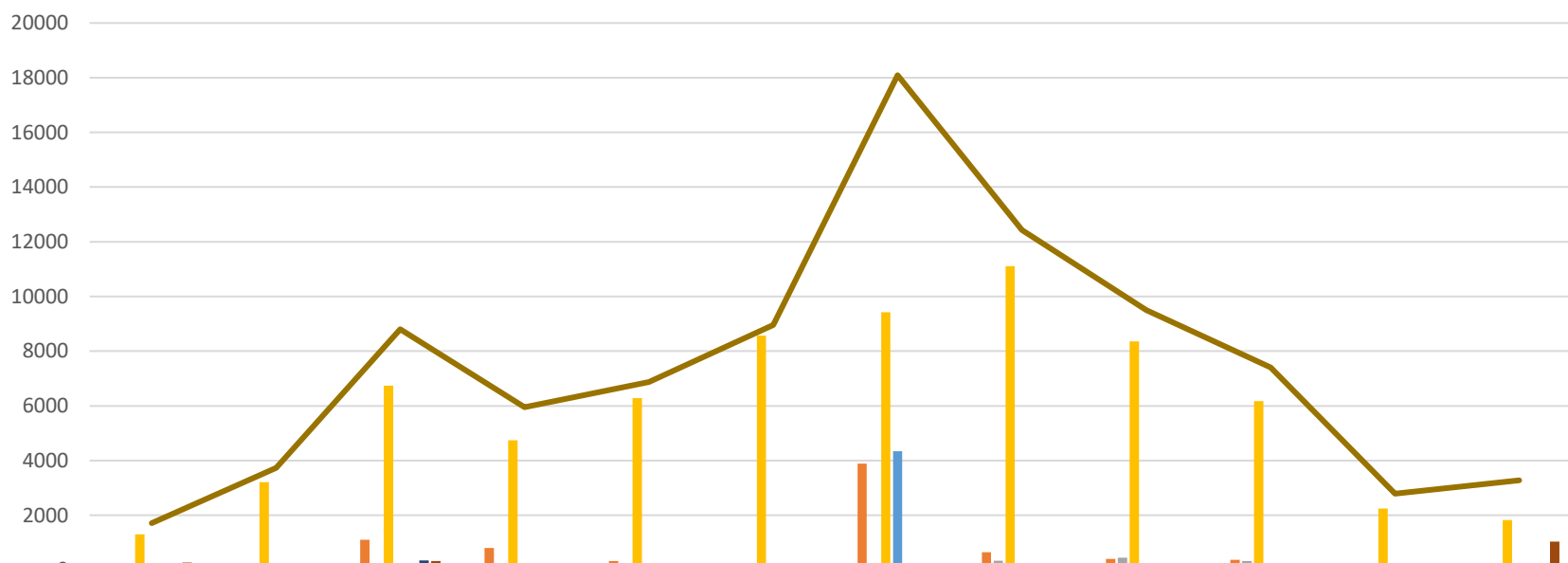
De tweede grafiek geeft dezelfde cijfers nogmaals weer naar hoeveel ganzen er per maand per soort zijn geschoten of gevangen. Het gaat om alle ontheffingen van de twee ganzenbeheerplannen, de vrijstellingen, opdracht Nijlgans en ruivangsten tezamen. De onderliggende cijfers van deze grafieken zijn terug te vinden in bijlage 3. De piek in juli in beide grafieken is voornamelijk te wijten aan de ruivangsten, deze lopen van mei t/m juli.

Grafiek 6: Het resultaat van alle beheermogelijkheden die door het jaar heen ingezet worden in 2018. (Bron: FRS)

Grafiek 7: Het resultaat per soort van alle mogelijkheden qua ganzenbeheer tezamen in 2018. (Bron: FRS)

Het totale ganzenbeheer per maand in 2018: inclusief de ruivangsten

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Boerengans (verwilderd)	20	48	184	135	56	81	122	119	82	61	32	21
Brandgans	70	152	1107	806	329	144	3891	654	407	371	61	119
Canadese Gans	39	36	96	69	81	67	197	334	449	329	82	75
Grauwe Gans	1299	3215	6742	4738	6281	8568	9426	11110	8362	6168	2248	1828
Hybride Gans				35	20	19	4341	22	39	27	38	14
Indische gans			1				1					
Kolgans	18	42	355	9		1	1	1	13	239	65	171
Nijlgans	267	245	323	159	101	81	112	189	155	206	251	1036
Taigarietgans of Toendrarietgans											10	14
Eindtotaal	1713	3738	8808	5951	6868	8961	18091	12429	9507	7401	2787	3278

Resultaten per ontheffing

BESLUIT 13 (2015) BEHEER ZOMERGANZEN: geldigheid tot 3 maart 2020

periode: 1 maart tot 1 november

Tabel 15: Afschot ganzen op de ontheffing zomerganzen per wildbeheereenheid in Noord-Holland 2018. (Bron: FRS)

WBE	Boerengans	Brandgans	Canadese Gans	Grauwe Gans	Hybride Gans	Totaal
Beemster	101	396	64	6.788		7.349
De Dieen	17	616	5	2.238	20	2.896
De Noordkop	20	179	81	2.430	5	2.715
De Oude Kogge	8	154	17	1.273	1	1.453
De Schermeer en omstreken	113	330	92	4.520	16	5.071
Grootgeestmerambacht	65	82	55	1.466	5	1.673
Het Grootslag	2	58	57	621		738
IJmeer en Vechtstreek	1	13	2	2.860		2.876
Laag Holland	64	278	70	3.732	1	4.145
Noorder-Koggenland e.o.	26	493	59	3.358	3	3.939
Noord-Kennemerland	0	0	1	122	1	124
Texel	27	83	10	2.499		2.619
voor Gooi en Vechtstreek (NH)	2	117	34	1.678	3	1.834
Waterland en omstreken	5	174	102	1.852	6	2.139
Wijcker- en Langemeer	5	88	9	918	8	1.028
Wildbeheereenheid Wieringermeer	18	57	15	882		972
Zaanstreek e.o.	54	585	37	2.810	17	3.503
Totaal	528	3.703	710	40.047	86	45.074

Tabel 16: Resultaat nest en eieren behandeling op de ontheffing zomerganzen per wildbeheereenheid in Noord-Holland 2018. (Bron: FRS)

WBE	Nest behandeling Grauwe gans	Behandelde eieren Grauwe gans
Beemster	0	0
De Dieen	0	0
De Noordkop	125	700
De Oude Kogge	8	34
De Schermeer en omstreken	0	0
Grootgeestmerambacht	3	19

Het Grootslag	0	0
IJmeer en Vechtstreek	0	0
Laag Holland	13	56
Noorder-Koggenland e.o.	0	0
Noord-Kennemerland	0	0
Texel	0	0
voor Gooi en Vechtstreek (NH)	0	0
Waterland en omstreken	0	0
Wijcker- en Langemeer	0	0
Wildbeheereenheid Wieringermeer	0	0
Zaanstreek e.o.	0	0
Totaal	149 nesten	809 eieren

BESLUIT 14 (2015) SCHADEBESTRIJDING ZOMERGANZEN: geldigheid tot 3 maart 2020

Periode: 1 maart tot 1 november

Op deze ontheffing is geen afschot gerapporteerd.

BESLUIT 21 (2015) AANWIJZING VANGACTIES GANZEN LANDBOUWSCHADE NOORD-HOLLAND: geldigheid tot 3 maart 2020

Periode: 1 mei tot 1 augustus

Tabel 17: Resultaat vangacties ten behoeve van landbouwschade in heel Noord-Holland 2018. (Bron: FRS)

WBE	Gevangen Grauwe gans	Gevangen Brandgans	Gevangen Canadese gans	Gevangen Hybride gans	Totaal
Aantal vangacties					29
Totaal	5.648	1.144	30	1.715	8.537

BESLUIT 51 (2015) BROEDPAREN GANZEN: geldigheid tot 3 maart 2020

Periode: 1 februari tot 1 april

Tabel 18: Afschot ganzensoorten op de ontheffing broedparen, per wildbeheereenheid in Noord-Holland 2018. (Bron: FRS)

WBE	Boerengans	Brandgans	Grauwe Gans	Totaal
Beemster	1		53	54
De Dieen		39	178	217
De Noordkop	9	32	186	227

De Oude Kogge		2	18	20
De Schermeer en omstreken		7	61	68
Grootgeestmerambacht	1	10	109	120
Het Grootslag	17	7	117	141
IJmeer en Vechtstreek		1	62	63
Laag Holland	3	16	197	216
Noorder-Koggenland e.o.	9	30	532	571
Noord-Kennemerland			11	11
Texel			372	372
voor Gooi en Vechtstreek (NH)		1	83	84
Waterland en omstreken	1	10	57	68
Wijcker- en Langemeer	1	9	103	113
Wildbeheereenheid Wieringermeer	1		37	38
Zaanstreek e.o.	5	12	330	347
Totaal	48	176	2.506	2.730

Tabel 19: Resultaat nest en eieren behandeling op de ontheffing broedparen, per wildbeheereenheid in Noord-Holland 2018. (Bron: FRS)

WBE	Nest behandeling Grauwe gans	Behandelde eieren Grauwe gans
Beemster	0	0
De Dieen	0	0
De Noordkop	0	0
De Oude Kogge	0	0
De Schermeer en omstreken	0	0
Grootgeestmerambacht	0	0
Het Grootslag	1	2
IJmeer en Vechtstreek	0	0
Laag Holland	0	0
Noorder-Koggenland e.o.	0	0
Noord-Kennemerland	0	0
Texel	0	0
voor Gooi en Vechtstreek (NH)	46	294
Waterland en omstreken	0	0

Wijcker- en Langemeer	0	0
Wildbeheereenheid Wieringermeer	0	0
Zaanstreek e.o.	0	0
Totaal	47 nesten	296 eieren

BESLUIT 5 (2016) SCHADEBESTRIJDING KOLGANS: geldigheid tot 3 maart 2020

Periode: 1 maart tot 1 april, 1 oktober tot 1 november

Op deze ontheffing is geen afschot gerapporteerd.

PROVINCIALE VRIJSTELLING: BOERENGANS, BRANDGANS, GRAUWE GANS, KOLGANS, HYBRIDEN

Periode: Jaarrond

Tabel 20: Afschot per wildbeheereenheid van ganzen in Noord-Holland op basis van de Provinciale vrijstelling, 2018. (Bron FRS)

WBE	Boerengans	Brandgans	Grauwe Gans	Kolgans	Hybride	Totaal
Amstelland		6	17			23
Beemster		2	504			506
De Dieen	2	203	178	265	1	649
De Noordkop		76	577		1	654
De Oude Kogge		26	493	7		526
De Schermeer en omstreken	20	8	93	6	1	128
Grootgeestmerambacht	4	15	272			291
Haarlemmermeer en omstreken	5	29	472			506
Het Grootslag		2	52			54
IJmeer en Vechtstreek		3	24	263		290
Laag Holland	6	8	321			335
Noorder-Koggenland en omstreken	4	22	164	36		226
Noord-Kennemerland			19			19
Spaarnwoude			1			1
Texel	2	1	185		1	189
voor Gooi en Vechtstreek (NH)	1	7	48	59		115
Waterland en omstreken	2	9	646	14		671
Wijcker- en Langemeer		2	6			8

Wildbeheereenheid Wieringermeer			56			56
Zaanstreek en omstreken	7	0	320	4	2	333
Zuid-Kennemerland						0
Totaal	53	419	4.448	654	6	5.580

Tabel 21: Resultaat nest en eieren behandeling per wildbeheereenheid van ganzen in Noord-Holland op basis van de Provinciale vrijstelling, 2018. (Bron FRS)

WBE	Nest behandeling Brandgans	Behandelde eieren Brandgans	Nest behandeling Grauwe gans	Behandelde eieren Grauwe gans
Amstelland	0	0	266	1.030
Amsterdam	0	0	91	456
Beemster	0	0	6	28
De Dieen	0	0	66	371
De Noordkop	116	558	395	2.239
De Oude Kogge	49	272	463	2.422
De Schermeer en omstreken	1.025	5.146	867	4.231
Grootgeestmerambacht	1	1	333	2.199
Haarlemmermeer en omstreken	0	0	178	1.229
Het Grootslag	0	0	10	60
IJmeer en Vechtstreek	0	0	0	0
Laag Holland	249	1.231	1.348	6.757
Noorder-Koggenland en omstreken	0	0	142	919
Noord-Kennemerland	0	0	0	0
Spaarnwoude	0	0	18	134
Texel	0	0	0	0
voor Gooi en Vechtstreek (NH)	139	460	1.146	5.856
Waterland en omstreken	0	0	171	965
Wijcker- en Langemeer	0	0	0	0
Wildbeheereenheid Wieringermeer	0	0	9	41
Zaanstreek en omstreken	265	1.391	1.577	10.349
Zuid-Kennemerland	0	0	0	0
Totaal	1.844 nesten	9.059 eieren	7.086 nesten	39.286 eieren

LANDELIJKE VRIJSTELLING: CANADESE GANS

Periode: jaarrond

Tabel 22: Afschot per wildbeheereenheid van ganzen in Noord-Holland op basis van de Landelijke vrijstelling, 2018. (Bron FRS)

WBE	Canadese gans	Totaal
Amstelland	2	2
Beemster	3	3
De Dieen	2	2
De Noordkop	74	74
De Oude Kogge	7	7
De Schermeer en omstreken	90	90
Grootgeestmerambacht	79	79
Haarlemmermeer en omstreken	67	67
Het Grootslag	53	53
IJmeer en Vechtstreek	17	17
Laag Holland	37	37
Noorder-Koggenland en omstreken	147	147
Noord-Kennemerland	5	5
voor Gooi en Vechtstreek (NH)	45	45
Waterland en omstreken	71	71
Wijcker- en Langemeer	2	2
Wildbeheereenheid Wieringermeer	15	15
Zaanstreek en omstreken	53	53
Zuid-Kennemerland	4	4
Totaal	773	773

Tabel 23: Resultaat nest en eieren behandeling per wildbeheereenheid van ganzen in Noord-Holland op basis van de Landelijke vrijstelling, 2018. (Bron FRS)

WBE	Nest behandeling Canadese gans	Behandeling eieren Canadese gans
Amstelland	0	0
Beemster	0	0
De Dieen	0	0
De Noordkop	0	0
De Oude Kogge	0	0
De Schermeer en omstreken	208	942

Grootgeestmerambacht	34	120
Haarlemmermeer en omstreken	0	0
Het Grootslag	0	0
IJmeer en Vechtstreek	0	0
Laag Holland	0	0
Noorder-Koggenland en omstreken	0	0
Noord-Kennemerland	0	0
voor Gooi en Vechtstreek (NH)	7	35
Waterland en omstreken	27	125
Wijcker- en Langemeer	0	0
Wildbeheereenheid Wieringermeer	0	0
Zaanstreek en omstreken	8	69
Zuid-Kennemerland	2	10
Totaal	286 nesten	1.301 eieren

OPDRACHT NIJLGANS: geldigheid tot 30 november 2024

Periode: Jaarrond

Tabel 24: Afschot Opdracht Nijlgans 2018. (Bron FRS)

WBE	Nijlgans	Totaal
Beemster	130	130
De Dieen	8	8
De Noordkop	72	72
De Oude Kogge	15	15
De Schermeer en omstreken	56	56
Grootgeestmerambacht	31	31
Haarlemmermeer en omstreken	13	13
Het Grootslag	9	9
IJmeer en Vechtstreek	41	41
Laag Holland	38	38
Noorder-Koggenland en omstreken	4	4
Noord-Kennemerland	7	7
Texel	69	69

voor Gooi en Vechtstreek (NH)	15	15
Waterland en omstreken	67	67
Wijcker- en Langemeer	28	28
Wildbeheereenheid Wieringermeer	19	19
Zaanstreek en omstreken	137	137
Totaal	759	759

Eendenkooi ontheffingen

De onderstaande ontheffingen zijn een gebiedsontheffing. Deze zijn afgegeven zodat er gebruik kan worden gemaakt van andere geldende ontheffingen voor bepaalde soorten. Dit legt meteen uit waarom op de eendenkooi ontheffingen geen afschot gerapporteerd wordt, maar wel degelijk worden gebruikt.

BESLUIT 15 (2016): GEBRUIK GEWEER EENDENKOOI DE HIN: geldigheid tot 3 maart 2020

Periode: 1 maart tot 1 november

Deze ontheffing heeft geen rapportage, het afschot wordt gemeld op de zomerganzenontheffing (besluit 13 2015).

BESLUIT 46 (2015): GEBRUIK GEWEER AFPALINGSKRING EENDENKOOI WESTERGEEST (TEXEL): geldigheid tot 3 maart 2020

Periode: 1 maart tot 1 november

Deze ontheffing heeft geen rapportage, het afschot wordt gemeld op de zomerganzenontheffing (besluit 13, 2015) en de schadebestrijding zomerganzen (besluit 14, 2015).

BESLUIT 35 (2016): GEBRUIK GEWEER AFPALINGSKRING EENDENKOOI VIJFHUIZEN: geldigheid tot en met 2 april 2018

Periode: 1 maart tot 1 november

Deze ontheffing heeft geen rapportage, het afschot wordt gemeld op de zomerganzenontheffing (besluit 13, 2015) en broedparen ganzen (besluit 51, 2015) en de ontheffing ganzen Schiphol (besluit 49, 2013).

BESLUIT 37 (2017): GEBRUIK GEWEER AFPALINGSKRING EENDENKOOI NAARDERMEER: geldigheid tot 3 maart 2020

Periode: 1 maart tot 1 november

Deze ontheffing heeft geen rapportage, het afschot wordt gemeld op de zomerganzenontheffing (besluit 13, 2015).

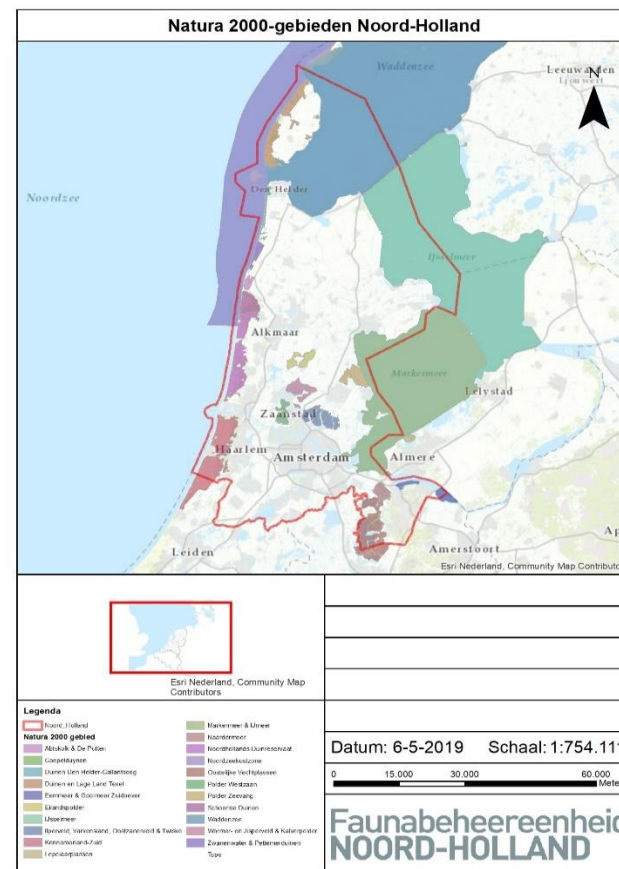
4. Natura 2000 gebieden

Algemeen

Natura 2000 gebieden zijn gebieden die door de minister zijn aangewezen als speciale beschermingszone in het kader van Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Voor elk Natura 2000 gebied moet het bevoegd gezag een Natura 2000 beheerplan vaststellen. Hierin staan onder andere de maatregelen die er voor moeten zorgen dat de instandhoudingsdoelen van de doelsoorten worden gerealiseerd. De onderstaande gebieden zijn de Natura 2000 gebieden van Noord-Holland.

Tabel 25: De Natura 2000 gebieden in Noord-Holland.

Naam Natura 2000 gebied
Abtskolk & de Putten
Duinen Den Helder Callantsoog
Duinen en Lage Land Texel
Eemmeer en Gooimeer zuidoever
Eilandspolder
IJsselmeer
IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twisde
Kennemerland zuid
Markermeer, IJmeer
Naardermeer
Noord-Hollands Duinreservaat
Noordzee kustzone
Oostelijke Vechtplassen
Polder Westzaan
Polder Zeevang
Schoorlse Duinen
Waddenzee
Wormer en IJperveld & Kalverpolder
Zwanewater/Pettemerduinen

Figuur 2: Ligging van de Natura 2000 gebieden in Noord-Holland.

Resultaten

Op basis van onderstaande overzichten kan geconcludeerd worden dat het afschot in N2000 zeer beperkt is, alhoewel dit verschilt per gebied. M.b.t. het ganzenbeheer hebben er in het verleden effectenanalyses/toetsingen plaatsgevonden en beschikt de FBE over natuurbeschermingswetvergunningen voor ganzenbeheer in de meeste N2000 gebieden. Deze beschikkingen (gepubliceerd op de website van de FBE) stellen nadere regels aan de uitvoering van het ganzenbeheer. De FBE heeft geen zicht op de andere vergunningen die zijn afgegeven voor jacht, beheer en/of schadebestrijding in deze gebieden.

In opdracht van de FBE is er afgelopen jaar gezorgd voor een Voortoets en passende beoordelingen voor uitvoering van al het faunabeheer in de Natura 2000 gebieden. Deze vergunningen zijn in 2018 nog niet verkregen vanwege de ingewikkelde en trage voortgang op het N2000 dossier. Dit is met name vervelend voor het ganzen- en vossenbeheer voor de weidevogelstellingen en de uitoefening van de jacht. Immers zwarte kraai, kauw en vos kunnen binnen de N2000 gebieden niet bejaagd worden.

AANTAL BEHEERDE DIERSOORTEN PER NATURA 2000 GEBIED in 2018

Tabel 26: Resultaat van het afschot in Natura 2000 gebieden, in Noord-Holland 2018. (Bron: FRS)

Natura 2000 gebied	Boeren gans	Brand gans	Canadese Gans	Fazant	Grauwe Gans	Haas	Houtduif	Hybride Gans	Kauw	Knobbelz waan	Kolgans	Nijlgans	Vos	Wilde Eend	Zwarte Kraai	Totaal
Abtskolk & De Putten		1			23				1							25
Duinen en Lage Land Texel	6	2			15	3										26
Eemmeer & Gooimeer Zuidoever		0	0		112								4			116
Eilandspolder		1	1		5								1			8
IJsselmeer					1										2	3
Ilperveld, Varkensland, O. & Twiske	9	26	11	10	114	6	12	5	5		1	13	6	231	88	537
Markermeer & IJmeer					6											6
Naardermeer					0											0
Oostelijke Vechtplassen					131							2		21		154
Polder Westzaan	1	21	2	5	448	9			2	4		31	2	13	11	549
Polder Zeevang					28				12				5		6	51
Waddenzee					2											2
Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	6	33	3	1	150				4					3	3	203
Totaal	22	84	17	16	1.035	18	12	5	24	4	1	46	18	268	110	1.680

AANTAL BEHEERDE DIERSOORTEN NATURA 2000 PER WBE 2018

Tabel 27: Resultaat van het afschot in Natura 2000 gebieden, per wildbeheereenheid in Noord-Holland. (Bron: FRS)

WBE	Boeren gans	Brand gans	Canadese Gans	Fazant	Grauwe Gans	Haas	Houtduif	Hybride Gans	Kauw	Knobbelz waan	Kolgans	Nijlgans	Vos	Wilde Eend	Zwarte Kraai	Totaal
De Dieen					6											6
De Noordkop		1			23				1							25
De Schermeer en omstreken		1	1		5								1			8
Het Grootslag															2	2
IJmeer en Vechtstreek					112											112
Laag Holland	5	20	3		148				12				5		7	200
Noorderpark (NH)														21		21
Texel	6	2			17	3										28
voor Gooi en Vechtstreek (NH)		0	0		131							2	4			137
Waterland en omstreken	2	7	10		22								1		4	46
Wildbeheereenheid Wieringermeer					1											1
Zaanstreek En omstreken	9	53	3	16	570	15	12	5	11	4	1	44	7	247	97	1.094
Eindtotaal	22	84	17	16	1.035	18	12	5	24	4	1	46	18	268	110	1.680

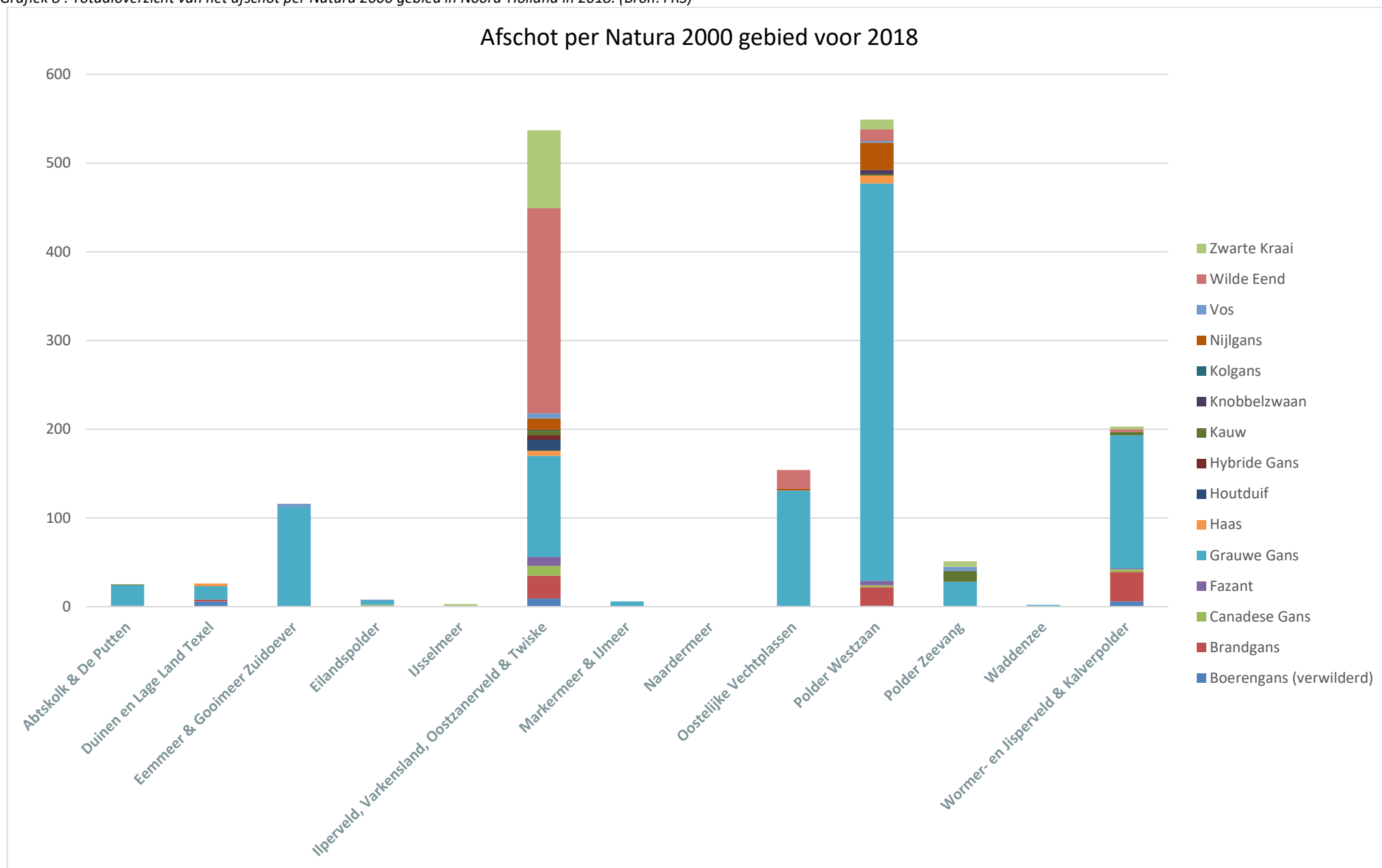
Hieronder de resultaten van nest en eieren behandeling.

NESTREDUCTIE PER DIERSOORT IN NATURA 2000 PER WBE 2018

Tabel 28: Resultaat van de reductie van eieren en nesten Natura 2000 gebieden, per wildbeheereenheid in Noord-Holland 2018. (Bron: FRS)

Diersoort per WBE	Behandelde eieren Brandgans	Behandelde nesten Brandgans	Behandelde eieren Canadese gans	Behandelde nesten Canadese gans	Behandelde eieren Grauwe gans	Behandelde nesten Grauwe gans
De Schermeer en omstreken	5.146	1.025	942	208	4.231	867
Laag Holland					1.757	360
voor Gooi en Vechtstreek (NH)	460	139	35	7	6.150	1.192
Waterland en omstreken			125	27	275	58
Zaanstreek e.o.	1.391	265	69	8	9.925	1.520
Totaal	6.997 eieren	1.429 nesten	1.171 eieren	250 nesten	22.338 eieren	3.997 nesten
Eindtotaal	30.506 eieren			5.676 nesten		

Grafiek 8 : Totaaloverzicht van het afschot per Natura 2000 gebied in Noord-Holland in 2018. (Bron: FRS)

5. Faunabeheerplan Schiphol

Algemeen

In 2018 is per april een nieuwe planperiode ingegaan met een nieuw faunabeheerplan ganzen voor de omgeving Schiphol. Daarbij ook verschillende bijbehorende nieuwe ontheffingen specifiek voor de Schiphol regio, inclusief ruivangsten. Niet alles wat de FBE heeft aangevraagd is ook uiteindelijk toegekend, maar de ontheffingen voor de Schiphol regio zijn wegens de vliegveiligheid ruimer dan andere ontheffingen in Noord-Holland. De stakeholders zijn in het proces van de totstandkoming van het nieuwe faunabeheerplan meegenomen en de WBE's zijn gehoord in het uitvoerdersoverleg van 25 januari 2018. De onderbouwing in het nieuwe FBP is net als het oude gebaseerd op de viersporen aanpak van de Nederlandse Regiegroep Vogelaanvaringen (NRV). Met de sporen: techniek, ruimtelijke ordening, foerageren en populatiebeheer.

Schiphol heeft niet voor niets een apart faunabeheerplan, een aanvaring met grotere vogels (vooral in de motor) heeft vaak grote gevolgen voor de veiligheid van een vliegtuig. Daarnaast ook risico's voor de omgeving in geval van een noodlanding en materiële schade aan het toestel. Het zijn niet alleen de ganzen die een risico vormen, ook aanvaringen met andere grote vogels geven dezelfde risico's, maar omdat ganzen in grote getalen overvliegen focust het faunabeheerplan dat de FBE voor Schiphol heeft ingediend op de ganzen. De uitvoering van dit FBP is gericht op het vergroten van de vliegveiligheid binnen de kaders die de Wet Natuurbescherming en de Beleidsregel biedt.

De vergoedingsregeling ter stimulering van de beheeractiviteiten in de Schiphol regio is in 2018 voor het laatst uitgekeerd. De regeling liep t/m 2018 en zal niet door de FBE opnieuw worden aangevraagd voor 2019.

De ontheffingen in de Schiphol regio zijn nog aangepast voor het wel mogen gebruiken van elektronische lokmiddelen.

Telcijfers

De tellingen in de Schiphol regio worden apart uitgevoerd door de Provincie Noord-Holland, deze rapportages worden hier niet overgenomen.

Resultaten per ontheffing

BESLUIT 49 (2013) GANZEN SCHIPHOL 10 KM: geldigheid tot en met 31 december 2018

Periode: jaarrond

Tabel 29: Afschot ganzensoorten op de ontheffing ganzen Schiphol in de 10km zone, per wildbeheereenheid in Noord-Holland. (Bron: FRS)

Diersoort per WBE	Boerengans	Brandgans	Canadese gans	Grauwe gans	Indische gans	Kolgans	Nijlgans	Totaal
Amstelland	7	2	30	729		62	91	921
Haarlemmermeer en omstreken	32	1	29	665	1	29	328	1.085
Spaarnwoude			3	147			12	162
Wijcker- en Langemeer	1			17			51	69
Zaanstreek e.o.	12	20	7	1.112		1	319	1.471
Totaal	52	23	69	2.670	1	92	801	3.708

Tabel 30: Reductie van eieren en nesten op de ontheffing ganzen Schiphol 10 km, per wildbeheereenheid in Noord-Holland. (Bron: FRS)

Diersoort per WBE	Aantal eieren Grauwe gans	Aantal nesten Grauwe gans
Amstelland	21	3
Haarlemmermeer en omstreken	0	0
Spaarnwoude	62	24
Wijcker- en Langemeer	0	0
Zaanstreek e.o.	0	0
Totaal	83	27

BESLUIT 58 (2013) NESTBEHANDELING SCHIPHOL 20KM: geldigheid tot en met 1 april 2018

Periode: jaarrond

Tabel 31: Reductie van eieren en nesten op de ontheffing nestbehandeling Schiphol 0-20 km, per wildbeheereenheid in Noord-Holland. (Bron: FRS)

Diersoort per WBE	Aantal eieren Grauwe gans	Aantal nesten Grauwe gans
Zaanstreek en omstreken	118	18
Totaal	118	18

BESLUIT 22 (2014) AANWIJZING DEELGEBIEDEN SCHIPHOL: geldigheid tot en met 31 december 2018

Periode: jaarrond, behalve kolgans en brandgans

Tabel 32: Afschot aanwijzing deelgebieden Schiphol, 2018. (Bron: FRS)

WBE	Brandgans	Grauwe gans	Nijlgans	Totaal
Amstelland	9	14		23
Haarlemmermeer en omstreken	3	145	36	184
Totaal	12	159	36	207

Tabel 33: Resultaat nest en eieren behandeling onder de aanwijzing deelgebieden Schiphol, 2018. (Bron: FRS)

Diersoort per WBE	Aantal eieren Grauwe gans	Aantal nesten Grauwe gans
Haarlemmermeer en omstreken	184	33
Totaal	184	33

BESLUIT 11 (2018) GANZEN SCHIPHOL 10-20 KM ZONE: geldigheid tot 13 maart 2024

Periode: jaarrond

Tabel 34: Afschot ganzensoorten op de ontheffing, 2018. (Bron: FRS)

Diersoort per WBE	Boerengans	Grauwe gans	Hybride gans	Totaal
De Dieen		684	20	704
IJmeer en Vechtstreek		636	1	637
Laag Holland	10	114	1	125
Waterland en omstreken	1	527	4	532
Wijcker- en Langemeer	1	310	2	313
Zaanstreek e.o.	168	4.460	68	4.696
Eindtotaal	180	6.731	96	7.007

BESLUIT 12 (2018) GANZEN SCHIPHOL 0-10 KM ZONE: geldigheid tot 13 maart 2024

Periode: jaarrond

Tabel 35: Afschot ganzensoorten op de ontheffing, 2018. (Bron: FRS)

Diersoort per WBE	Boerengans	Brandgans	Canadagans	Grauwe gans	Hybride gans	Indische gans	Kolgans	Nijlgans	Toendrariet gans	Totaal
Amstelland	9	49	124	1.638	5		84	275	1	2.185
De Schermeer en omstreken	2			11						13
Haarlemmermeer en omstreken	72	12	87	1.160	19	1	30	549	23	1.953
Spaarnwoude			15	396				120		531
Wijcker- en Langemeer				257	1			119		377
Zaanstreek e.o.	14	28	46	1.688	31		55	466		2.328
Totaal	97	89	272	5.150	56		169	1.529	24	7.387

Tabel 36: Resultaat nest en eieren behandeling op de ontheffing ganzen Schiphol 0-10km, 2018. (Bron: FRS)

WBE	Behandelde nesten Boerengans	Behandelde nesten Brandgans	Behandelde nesten Canadese gans	Behandelde nesten Grauwe gans	Behandelde nesten Nijlgans	Totaal
Amstelland	1	1	1	23	3	29
Totaal	1 nest	1 nest	1 nest	23 nesten	3 nesten	29 nesten

BESLUIT 13 (2018) SCHIPHOL NESTBEHANDELING 0-20 KM ZONE: geldigheid tot 13 maart 2024

Periode: jaarrond

Geen rapportage op deze ontheffing in 2018.

Ruivangsten

Al sinds enige jaren wordt in Noord-Holland in het kader van de vliegveiligheid ruiende ganzen gevangen binnen de 0-20 km zone. Vanaf 2015 zijn er ook vangsten gedaan in verband met de oplopende schadeproblematiek in de landbouw. Dat is een ontheffing die geldt voor heel Noord-Holland. In 2016 hebben er geen ruivangsten plaatsgevonden omdat het gebruik van de vangkraal werd aangevochten en de rechter in eerste instantie meeding met de argumentatie van de eisende partij. In hoger beroep is dit echter weer herroepen en konden er alsnog weer ruivangsten worden uitgevoerd.

Het resultaat van 2018 ligt, met in totaal 4.783 stuks meer, iets hoger dan het voorafgaande jaar (zie tabellen hieronder). Opvallend is het aantal hybride ganzen, dat dit jaar voor het eerst apart is gerapporteerd (net als bij de telling). De hybride ganzen (met name Brandgans x Canadese gans) nemen toe, dat is zeker, er is echter weinig inzicht in de populatieontwikkeling en verspreiding hiervan. Nader onderzoek lijkt hier gewenst. Daarnaast zijn de vangsten van de brandgans meer dan verdubbeld.

BESLUIT 10 (2018) SCHIPHOL VANGACTIES 0-20KM: geldigheid tot 13 maart 2024

Periode: 1 mei tot 31 juli

Tabel 37: Resultaat van de vangactie ten behoeve van de vliegveiligheid in Noord-Holland, 2018. (Bron: FRS)

WBE	Gevangen Grauwe ganzen	Gevangen Brandgansen	Gevangen hybride ganzen	Gevangen Boerengansen	Totaal	# Vangacties
Aantal vangacties 0-10 km	856		80	3	939	4
Aantal vangacties 10-20 km	1.770	2.545	2.516		6.831	14
Totaal aantal vangacties						18
Totaal gevangen ganzen	2.626	2.545	2.596	3	7.770	

De ruivangsten kennen maar een korte vergunde periode. Duke faunabeheer heeft daarbinnen twee teams ingezet voor de uitvoering. Het totaal aantal vangacties was 47 in 2018 in Noord-Holland. Duke faunabeheer is in dezelfde periode ook nog een paar keer in actie gekomen in Zuid-Holland, Zeeland en Utrecht. De ruivangsten zijn binnen het begrote bedrag uitgevoerd, ondanks de extra verwerkingskosten. De ingehuurde partijen werken nauw samen met de RUD NHN en de FBE tijdens de uitvoering. Na afloop vindt ook een evaluatiegesprek plaats, zodat het een zo optimaal mogelijk proces blijft. Het vangresultaat is het maximaal haalbare voor 2018, helaas kon niet in alle Natura 2000 gebieden worden gevangen, vanwege het ontbreken van een vergunning.

Er worden relatief vaker kleinere groepen grauwe ganzen gevangen. Een veronderstelling is dat door (verstoring door) het koppelafschot, nestbehandeling en zomerafschot er (ver-)spreiding plaatsvindt. Een andere veronderstelling is dat dit 'ganzenlimheid' is om zich al doende minder te laten vangen en om afkerig te zijn van de grote ruiplaatsen van voor die tijd. Kortom er wordt nadrukkelijk gedacht aan een toenemende schuwheid van de (grauwe) ganzen. Vermoedelijk leidt (verstoring door) nestbehandeling bij grauwe ganzen tot spreiding in broedperiode en in het groot worden van de jonge pullen en daarmee tot spreiding in ruimmomenten. Dat betekent dat de vliegvlugheid van ganzen onderling sterk kan verschillen.

Hieronder de samenvatting van de twee ontheffingen die er zijn voor de ruivangsten; Besluit 21 (2015) onder het faunabeheerplan ganzen en Besluit 10 (2018) onder het faunabeheerplan ganzen omgeving Schiphol. Het aandeel van de ruivangsten in het totale ganzenbeheer in Noord-Holland bedraagt in 2018 ruim 18%, dat is een substantiële bijdrage aan het geheel.

(zie bijlage 3, samenvatting van het totale ganzenbeheer in NH).

Tabel 38: Overzicht van de ruivangsten door de jaren heen, Schiphol ontheffing en landbouwontheffing tezamen. (Bron: FRS en eerdere FBE jaarverslagen)

Diersoort	Jaar	2012 Schiphol	2013 Schiphol	2014 Schiphol	2015 Schiphol	2015 Rest N-H	2016 Geen vangsten	2017 Schiphol	2017 Rest N-H	2018 Schiphol	2018 Rest N-H
Boerengans (verwilderd)		0	0	0	30	16		0	0	3	0
Brandgans		0	0	222	0	21.960		6	1.540	2.545	1.144
Canadese gans		0	1	0	0	0		0	511	0	30
Grauwe gans		5.064	4.730	3.100	2.514	11.910		2.041	7.487	2.626	5.648
Hybride gans										2.596	1.715
Subtotaal:		5.064	4.731	3.322	2.544	35.081	0	2.047	9.538	7.770	8.537
Totaal:		5.064	4.731	3.322	37.625		0	11.585		16.307	

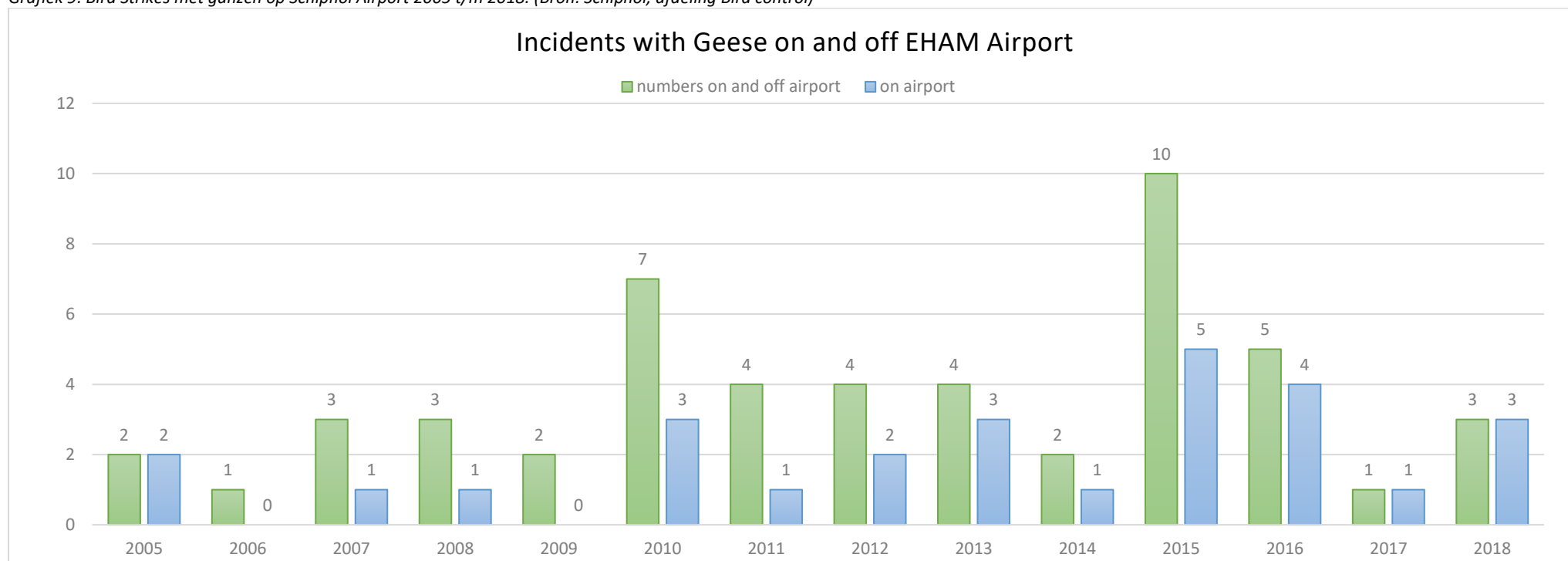
Bird strikes

Vliegveiligheid is het doel van het faunabeheerplan ganzen omgeving Schiphol. En het beheer levert absoluut een bijdrage aan dit doel, al is het moeilijk vast te stellen hoe groot de bijdrage precies is. Het is altijd een grotere bijdrage dan niets doen. En bird strikes geven een groot risico voor de vliegveiligheid.

Bird strikes zijn daadwerkelijke aanvaringen met vogels, die dermate ernstig zijn dat een toestel vaak moet terugkeren naar de grond wegens serieuze schade. In de onderstaande tabel zijn het aantal bird strikes weergegeven per jaar, dit zijn de aanvaringen die op de luchthaven zijn gemeld en geverifieerd. Het risico van een aanvaring met een gans is op zich niet heel groot, mede door verschillende maatregelen en er zijn nog meer grote vogels die een risico vormen, maar als de aanvaring zich voordoet dan zijn de gevolgen vaak erg groot. Daarom besteedt Schiphol veel tijd en geld aan het monitoren van de vliegbewegingen van vogels. Al jaren worden de waargenomen groepen handmatig geteld, maar sinds kort wordt er uitgebreid getest met een geautomatiseerd systeem om vogels en groepen vogels te monitoren en gebruik te maken van de informatie.

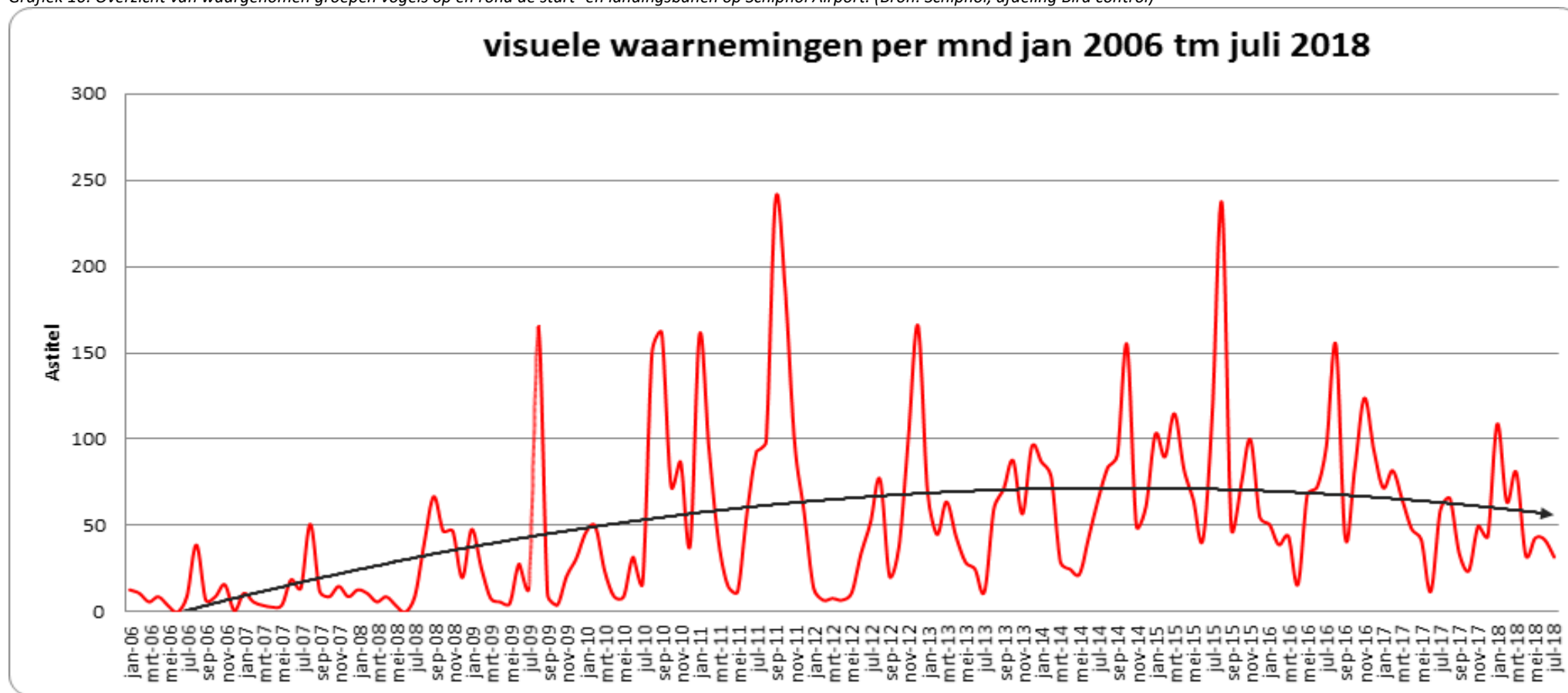
Hieronder 2 overzichten van de afdeling Bird control op Schiphol. Allereerst een overzicht de geverifieerde aanvaringen alleen met ganzen.

Grafiek 9: Bird Strikes met ganzen op Schiphol Airport 2005 t/m 2018. (Bron: Schiphol, afdeling Bird control)

In de tweede grafiek van Schiphol gaat het om het aantal waargenomen groepen vogels. Het aantal vogels per groep of de soort blijft hierbij buiten beschouwing. Deze waarnemingen gebeuren al jaren op dezelfde manier, tijdens de rondes van de afdeling Bird control langs de start- en landingsbanen. De trendlijn lijkt een voorzichtige daling aan te geven van de waargenomen grote groepen, maar de gegevens lopen maar tot juli en de piek zit soms net iets later in het jaar.

Grafiek 10: Overzicht van waargenomen groepen vogels op en rond de start- en landingsbanen op Schiphol Airport. (Bron: Schiphol, afdeling Bird control)

6. Faunabeheerplan damhert

Algemeen

Het Faunabeheerplan damhert heeft nog een looptijd tot en met 17 november 2020. Het faunabeheerplan is geschreven voor en goedgekeurd in 2 Provincies, Noord-Holland en Zuid-Holland. Het plan bevat maatregelen om de natuurschade en het aantal aanrijdingen terug te dringen. Het geformuleerde doel in het FBP is dat de populatie wordt teruggebracht naar 800 tot 1000 damherten.

Het damhert is een waardevolle aanvulling het ecosysteem van de duingebieden en verhoogt de recreatieve waarde. De biodiversiteit in het gebied staat echter door de huidige populatie damherten onder grote druk. De grote populatie in het duingebied leidt tot een aantal problemen, waaronder toenemende aantallen aanrijdingen, schade aan landbouw, tuinen en begraafplaatsen, schade aan natuurwaarden in het duingebied en lijden van (door ondervoeding) ziek geworden en gewonde damherten. Beheer is noodzaak om de balans in de duingebieden te herstellen. Het beheer van de damhertpopulatie vindt plaats in beide Provincies en wordt mede aangestuurd door een ingestelde beheercommissie. Deze commissie kijkt elk jaar naar de vastgestelde telcijfers en het gerealiseerde afschot voor het aangeven van de invulling van de beheerdoelen voor het volgende beheerjaar.

De uitvoering van dit plan in Noord-Holland vindt plaats op basis van twee ontheffingen, een ontheffing binnen leefgebied en een ontheffing buiten leefgebied.

Telcijfers

Jaarlijks worden de damherten in de duingebieden tussen IJmuiden en Den Haag geteld. Deze tellingen worden gecoördineerd door de Faunabeheereenheid Noord-Holland en de Faunabeheereenheid Zuid-Holland en uitgevoerd door de wildbeheereenheden (WBE's) en de terreinbeheerorganisaties (TBO's). Op basis van de verzamelde gegevens wordt de populatietrend bepaald. De tellingen vragen een behoorlijke inspanning van een grote groep mensen. Hieronder enig inzicht in de inspanning die wordt geleverd aan de damherten telling in het duingebied.

Tabel 39: Inzet van personen in de telgebieden voor de tellingen 2013 t/m 2018. (Bron: Telrapport damhert en reetelling Noord- en Zuid-Holland 2018)

Jaar	Totaal aantal getelde damherten	# Telcoördinatoren	# Tellers	# Telgebieden	# Deelgebieden
2013	2.090	15	Circa 200	83	4
2014	2.551	15	Circa 200	83	4
2015	3.765	15	Circa 200	99	4
2016	4.859	15	Circa 200	99	4
2017	4.000	15	Circa 200	99	4
2018	3.726	15	Circa 200	99	4

Hieronder de telresultaten voor 2018.

Figuur 40: Aantal getelde damherten per deelgebied, onderverdeeld in binnen & buiten leefgebied, 2018. (bron: Telrapport damhert en reetelling Noord- en Zuid-Holland 2018)

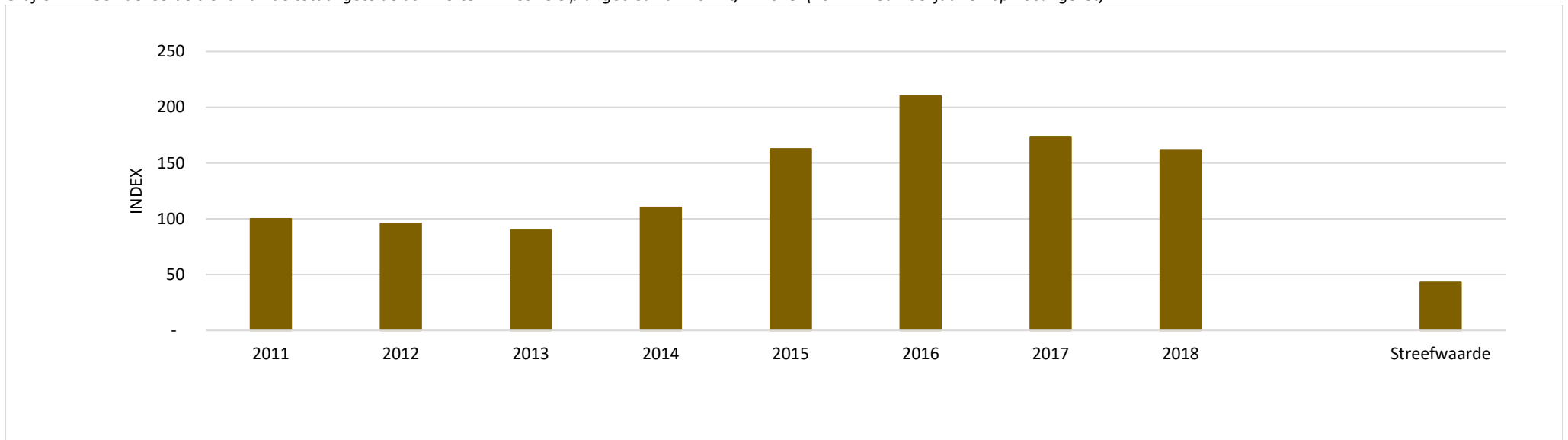
Deelgebied in provincie	Binnen leefgebied	Buiten leefgebied	Totaal
A Noord-Holland	535	37	572
B Noord-Holland/Zuid-Holland	3.146	4	3.150

C Zuid-Holland	0	0	0
D Zuid-Holland	4	0	4
Totaal plangebied	3.685	41	3.726

Net als vorige jaren geldt dat in veel telsectoren het aantal damherten zo hoog is dat er gedurende de telperiode onvoldoende tijd is om de dieren aan te spreken op geslachts- en leeftijdscategorie, daarnaast zijn de groepen in beweging en te groot om correct aan te spreken. Hierdoor is het aandeel niet aangesproken dieren in de telling hoog (damherten 27%). Besloten is om vooralsnog door te gaan met de huidige telmethodiek teneinde een trendbreuk te voorkomen. De verwachting is dat het aanpreken in de komende jaren makkelijker zal worden naarmate de populatie door het beheer afneemt.

Het aantal getelde damherten is ten opzichte van 2017 met 274 damherten afgenomen. De daling die vorig jaar is ingezet lijkt zich voorzichtig voort te zetten, dit is mogelijk te verklaren door het uitgevoerde beheer.

Grafiek 11: Geïndexeerde trend van de totaal getelde damherten in het hele plangebied van 2011 t/m 2018. (2011 = het indexjaar en op 100% gezet)

Hieronder nogmaals de resultaten uitgesplitst naar de verschillende leeftijdscategorieën en daarnaast ook grafisch weergegeven.

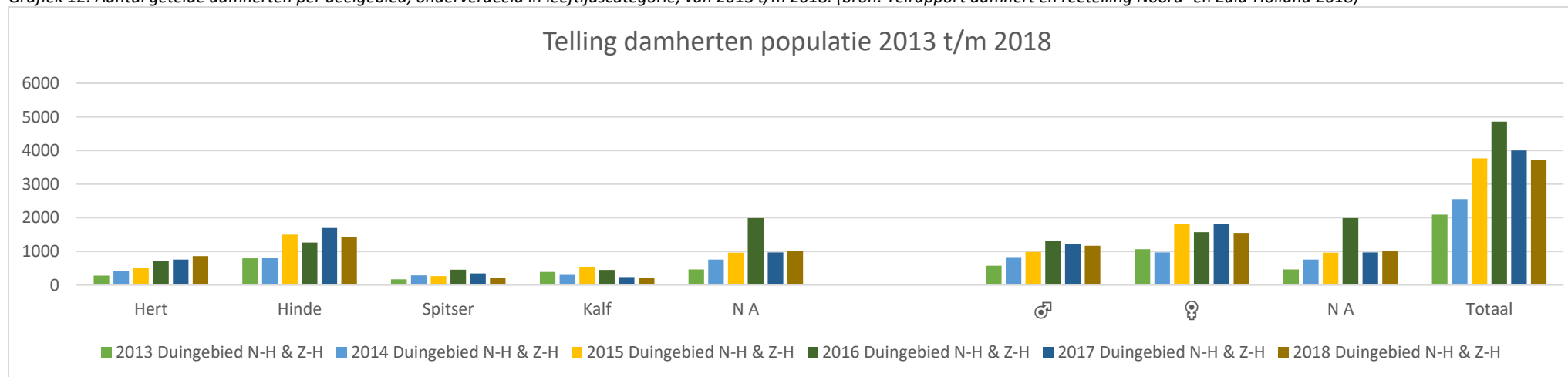
Tabel 41: Aantal getelde damherten per deelgebied, onderverdeeld in leeftijdscategorie, 2018. (bron: Telrapport damhert en reetelling Noord- en Zuid-Holland 2018)

Deelgebied in provincie	Hert	Hinde	Smalدير	Spitser	Kalf vrl	Kalf mnl	NA	Totaal
A Noord-Holland	131	272	0	28	22	18	101	572
B Noord-Holland/Zuid-Holland	726	1.152	0	195	102	67	908	3.150
C Zuid-Holland	0	0	0	0	0	0	0	0
D Zuid-Holland	4	0	0	0	0	0	0	4
Totaal plangebied	861	1.424	0	223	124	85	1.009	3.726
Percentage	23%	38%	0%	6%	3%	2%	27%	100%

Tabel 42: Aantal getelde damherten per deelgebied, onderverdeeld in leeftijdscategorie, van 2013 t/m 2018. (bron: Telrapport damhert en reetelling Noord- en Zuid-Holland 2018)

Jaar	Gebied	Hert	Hinde	Spitser	Kalf	N A	♂	♀	N A	Totaal
2013	Duingebied N-H & Z-H	280	795	170	385	460	569	1.061	460	2.090
2014	Duingebied N-H & Z-H	415	798	283	301	754	828	969	754	2.551
2015	Duingebied N-H & Z-H	499	1.498	264	543	958	985	1.819	958	3.762
2016	Duingebied N-H & Z-H	706	1.265	454	448	1.986	1.301	1.572	1.986	4.859
2017	Duingebied N-H & Z-H	757	1.692	344	238	969	1.220	1.811	969	4.000
2018	Duingebied N-H & Z-H	861	1.424	223	209	1.009	1.169	1.548	1.009	3.726

Grafiek 12: Aantal getelde damherten per deelgebied, onderverdeeld in leeftijdscategorie, van 2013 t/m 2018. (bron: Telrapport damhert en reetelling Noord- en Zuid-Holland 2018)

Resultaten per ontheffing

Het beheer van de damherten vindt plaats op 2 afgegeven ontheffingen, 1 ontheffing voor het leefgebied en 1 voor buiten het leefgebied. In totaal bedroeg het afschot van beide ontheffingen 2.103 damherten.

BESLUIT 49 (2015) DAMHERTEN BINNEN LEEFGEBIED: geldigheid tot en met 17 november 2020

Periode: jaarrond

BESLUIT 50 (2015) DAMHERTEN BUITEN LEEFGEBIED: geldigheid tot en met 17 november 2020

Periode: jaarrond

Tabel 43: Afschot buiten het leefgebied voor 2018. (Bron: FRS)

WBE: het duingebied (voormalig Zuid-Kennemerland)	Afschot damherten buiten en binnen leefgebied
Afschot binnen leefgebied	2.056
Afschot buiten leefgebied	47
Totaal	2.103

Valwild

Ondanks dat er allerlei maatregelen zijn ingezet, zoals het plaatsen van hekken is er nog steeds een behoorlijk aantal aanrijdingen met damherten in Noord-Holland.

Tabel 44: Aanrijdingen met damherten van de afgelopen 8 jaar (Bron: Faunabeheerplan damherten 2015-2020 & BRS / FRS)⁴

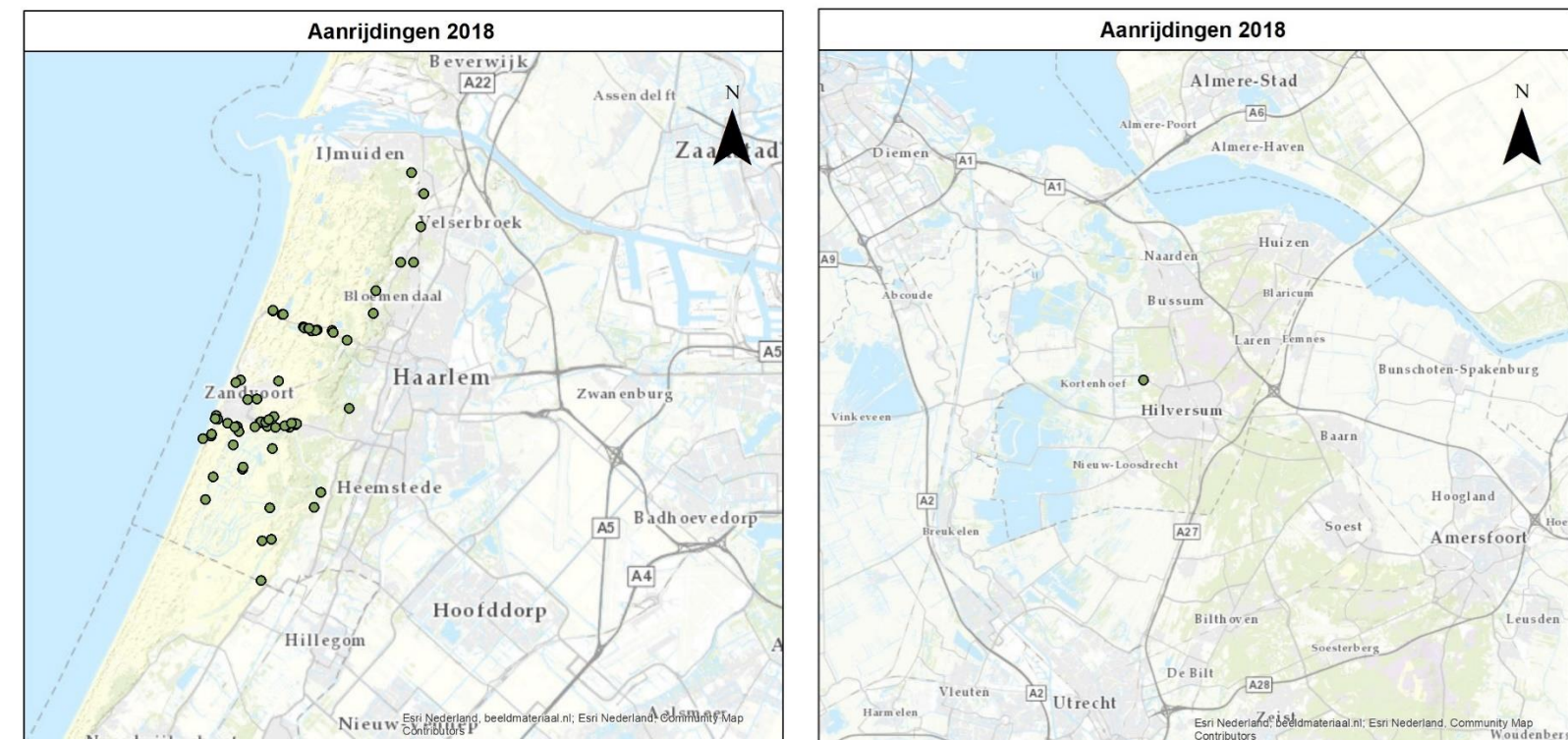
Jaar	Aanrijdingen	Dood gevonden	Totaal sterfte damherten
2010	51	-	51
2011	48	-	48
2012	33	-	33
2013	17	-	17
2014	52	20	72
2015	30	32	62
2016	42	32	74

⁴ **Cijfers damhert 2010 - 2013:** In het overzicht zijn alle aanrijdingen en dood gevonden dieren bij elkaar opgeteld omdat het daar om 'valwild' gaat. Daarmee worden ook de dieren die bijvoorbeeld in een hek zijn gelopen bedoeld of dood gevonden dieren waarvan de doodsoorzaak niet 100% vaststaat. In het Faunabeheerplan gaat het alleen maar om de slachtoffers waarvan we zeker weten dat het om een aanrijding gaat. Daarom is dat aantal fors lager. (Bron: Faunabeheerplan damherten).

Cijfers damhert 2014 - 2017: Vanaf 2014 staan de valwildcijfers in het Faunaregistratiesysteem. In het systeem is een onderscheid tussen valwild en dood gevonden wegens andere oorzaken, daarom staan deze cijfers er vanaf 2014 bij. Bij de doodsoorzaak van dood gevonden gaat het om: onbekend, anders, vastgelopen (raster, hek enz.), ziekte en verdrinking.

2017	47	266	313
2018	44		44

Figuur 3+4: Aanrijdingen damhert 2018 Duingebied en in omgeving Hilversum, Noord-Holland. (Bron: BRS, FRS)

7. Faunabeheerplan ree

Algemeen

In 2018 is uitvoering gegeven aan de wens om de mogelijkheden voor het reeënbeheer in onze provincie te verkennen. De FBE heeft aan CLM en Natuurlijk Fauna Advies hiertoe opdracht gegeven. Als resultaat hiervan is het rapport “Reeverkenning Noord-Holland” verschenen. Op basis hiervan heeft het FBE bestuur besloten om een faunabeheerplan voor het ree te gaan opstellen.

Uit de reeverkenning Noord-Holland blijkt dat er drie stabiele deelpopulaties zijn in de Gooi- en Vechtstreek, Zuid-Kennemerland en de bossen van de Wieringermeer. Daarnaast de populaties bereiden uit naar andere gebieden: een veldpopulatie in de Wieringermeer, de landgoederen grenzend aan de duinen in Zuid-Kennemerland en gebieden ten noorden en noordwesten van de Gooi- en Vechtstreek. En ten noorden van het Noordzeekanaal in de duinen van Noord-Kennemerland heeft zich ook een populatie gevestigd. Op basis van ruimtelijke barrières zijn leefgebieden van het ree opgesteld.

Telcijfers

Hieronder de resultaten van de reetellingen tot en met 2018 voor de drie WBE's die elk jaar deelnemen aan de Grofwildtelling voor het ree in Noord-Holland. Het aantal getelde reeën in Noord-Holland is op basis van de telresultaten licht toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren.

Voor de nieuwe leefgebieden zal de FBE in 2019 starten met een jaarlijkse telling conform het vigerende telprotocol, zodat de ontwikkeling kan worden gevolgd en er een meetreeks wordt opgebouwd. Dit loopt parallel aan een goede registratie van de aanrijdingen en (landbouw)schade in die gebieden.

Tabel 45: Grofwildtelling in het Duingebied van 2013 t/m 2018. (Bron: FRS)

Jaar	Totaal getelde reeën	Aantal telcoördinatoren	Aantal tellers	Aantal telgebieden	Aantal deelgebieden
2013	325	1	Minimaal 42	21	2
2014	178	1	Minimaal 42	21	2
2015	186	1	Minimaal 42	21	2
2016	147	1	Minimaal 42	21	2
2017	158	1	Minimaal 42	21	2
2018	146	1	Minimaal 42	21	2

Tabel 46: Grofwildtelling in WBE Gooi & Vechtstreek van 2013 t/m 2018. (Bron: FRS)

Jaar	Totaal getelde reeën	Aantal telcoördinatoren	Aantal tellers	Aantal telgebieden	Aantal deelgebieden
2013	561	14	55	26	8
2014	261	14	55	20	8
2015	294	14	55	20	8
2016	328	14	55	20	8

2017	279	14	55	20	8
2018	355	14	55	20	8

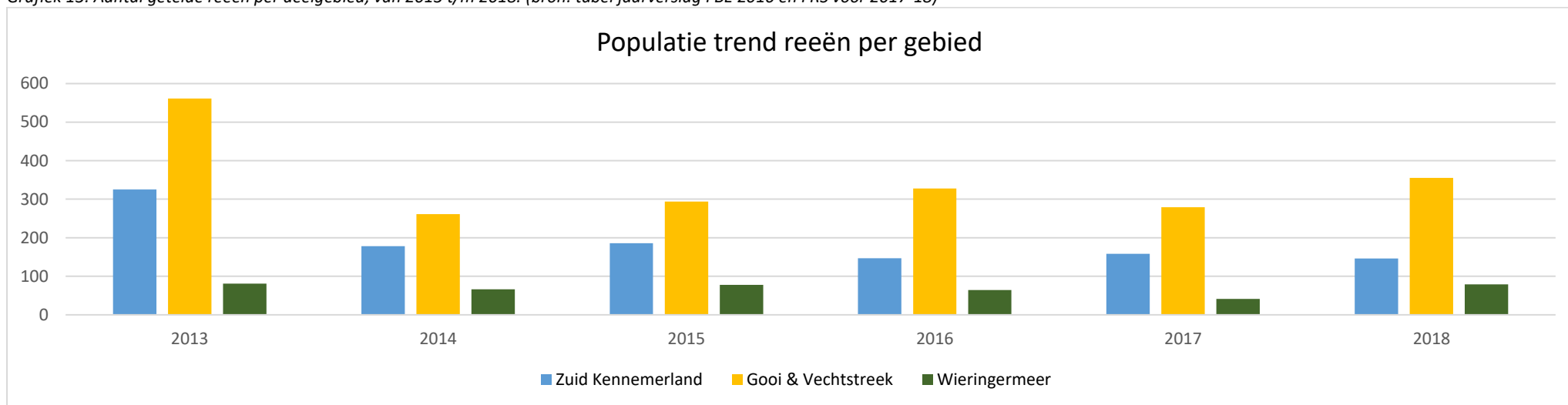
Opmerking: deze gegevens zijn zonder het Goois Natuurreservaat, daar is voorsnog niet geteld.

Tabel 47: Grofwildtelling in WBE Wieringermeer van 2013 t/m 2018. (Bron: FRS)

Jaar	Totaal aantal getelde reeën	Aantal telcoördinatoren	Aantal tellers	Aantal telgebieden
2013	81	1	6	4
2014	66	1	6	4
2015	78	1	6	4
2016	64	1	8	4
2017	41	1	11	4
2018	79	1	11	5

De onderstaande grafiek laat voor de afzonderlijke reeënpopulaties de trend zien van 2013 tot en met 2018.

Grafiek 13: Aantal getelde reeën per deelgebied, van 2013 t/m 2018. (bron: tabel jaarverslag FBE 2016 en FRS voor 2017-18)

De bovenstaande cijfers zijn hieronder per jaar per WBE opgesplitst in de verschillende leeftijdscategorieën.

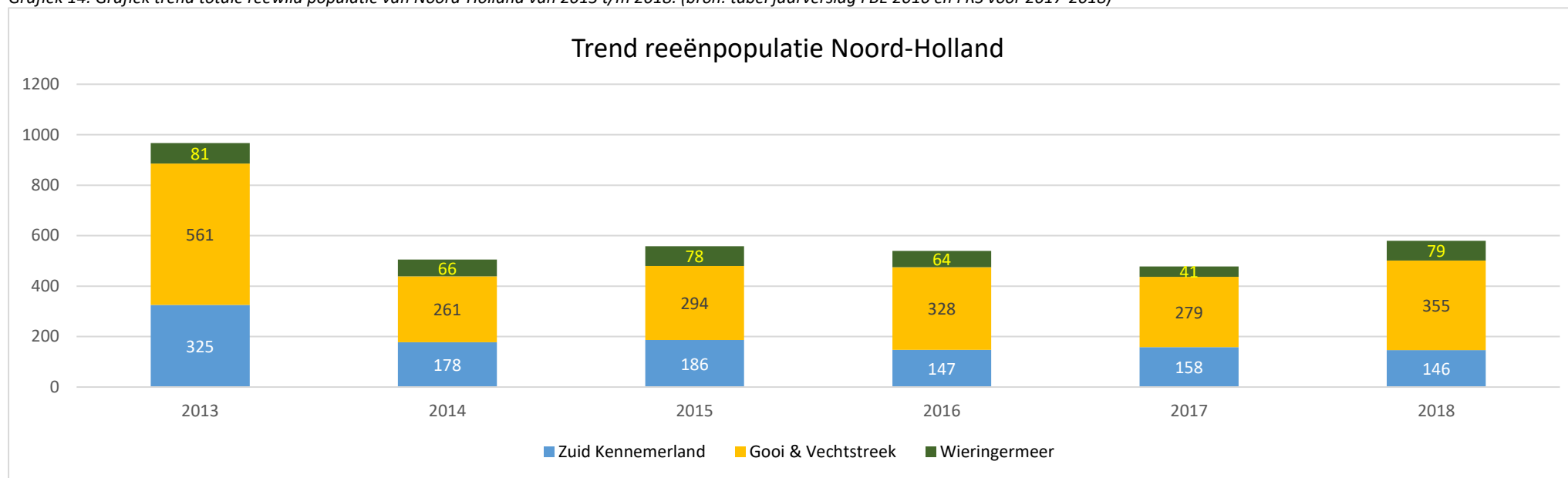
Tabel 48 : Tabel resultaten van de reetellingen 2013 t/m 2018, verdeling naar leeftijd en mannelijk/vrouwelijk. (Bron: FRS)

Jaar	WBE	Bok	Geit	Spitser	Bok kalf	Geit kalf	N A		♂	♀	N A	Totaal
2013	Zuid Kennemerland	110	170	2	8	7	28		120	177	28	325
	Gooi & Vechtstreek	172	300	-	19	22	48		191	322	48	561
	Wieringermeer	28	41	-	5	4	3		33	45	3	81
	Totaal	310	511	2	32	33	79		344	544	79	967
2014	Zuid Kennemerland	64	85	-	11	7	11		75	92	11	178
	Gooi & Vechtstreek	68	129	-	20	36	8		88	165	8	261
	Wieringermeer	33	19	-	5	5	4		38	24	4	66
	Totaal	165	233	0	36	48	23		201	281	23	505
2015	Zuid Kennemerland	59	98	-	4	3	22		63	101	22	186
	Gooi & Vechtstreek	92	130	-	18	25	29		110	155	29	294
	Wieringermeer	29	27	-	3	3	16		32	30	16	78
	Totaal	180	255	0	25	31	67		205	286	67	558
2016	Zuid Kennemerland	49	68	-	8	7	15		52	68	13	147
	Gooi & Vechtstreek	101	128	-	19	36	44		120	164	44	328
	Wieringermeer	4	4	-	19	29	8		23	33	8	64
	Totaal	154	200	0	46	72	67		195	265	65	539
2017	Zuid Kennemerland	64	62		9	4	19		73	66	19	158
	Gooi & Vechtstreek	73	131		19	31	25		92	162	25	279
	Wieringermeer	13	21		5	0	2		18	21	2	41
	Totaal	142	193		41	56	46		183	249	46	478
2018	Zuid Kennemerland	56	69		3	6	12		59	75	12	146
	Gooi & Vechtstreek	102	154		33	41	25		135	195	25	355
	Wieringermeer	31	34		1	4	9		32	38	9	79
	Totaal	159	227		67	81	46		226	308	46	580

Opmerking: alleen voor 2013 zijn de aantallen (325) voor Zuid-Kennemerland: inclusief de reeën uit Zuid-Holland.

De onderstaande grafiek geeft het totaal getelde reeën weer in Noord-Holland vanaf 2013, om zo een provinciale trend in beeld te brengen.

Grafiek 14: Grafiek trend totale reewild populatie van Noord-Holland van 2013 t/m 2018. (bron: tabel jaarverslag FBE 2016 en FRS voor 2017-2018)

Valwild

Er is ook sprake van zgn. valwild en daarmee schade door aanrijdingen met reeën. Deze aanrijdingen vinden plaats in en nabij de leefgebieden van de ree populaties die Noord-Holland heeft. Ten opzichte van vorig jaar is sprake van een lichte stijging. Het aantal aanrijdingen is stabiel in Gooi- en Vechtstreek en Zuid-Kennemerland (gemiddeld iets meer dan 10% van de getelde populatiegrootte) en neemt toe in de Wieringermeer. Dit is ruim twee keer zo hoog als het landelijke percentage. De FBE is mede wegens de aanrijdingen een voorstander van het opstellen van een Faunabeheerplan ree, omdat er dan vanuit de FBE al ingezet kan worden op preventieve maatregelen en monitoring.

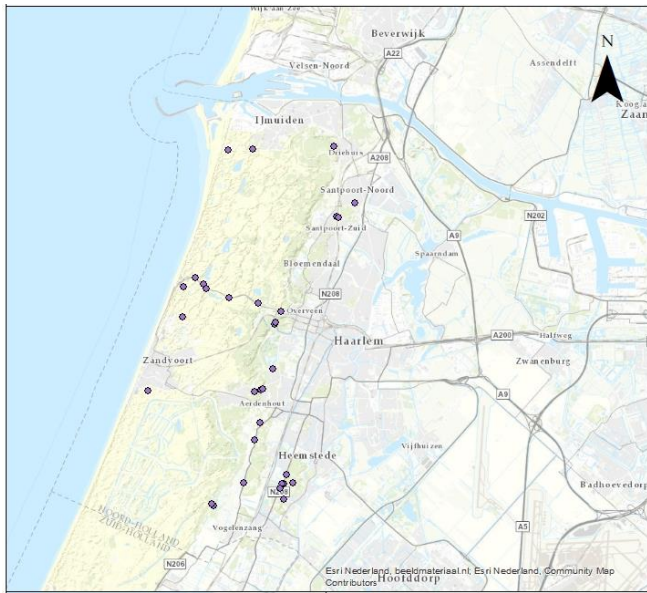
Tabel 49: Tabel overzicht aanrijdingen reeën over de jaren 2009-2018. (Bron: FRS, BRS)

Jaar	Aanrijdingen	Dood gevonden	Totaal sterfte reeën
2009	100	-	100
2010	116	-	116
2011	108	-	108
2012	118	-	118
2013	145	-	145
2014	25	8	33

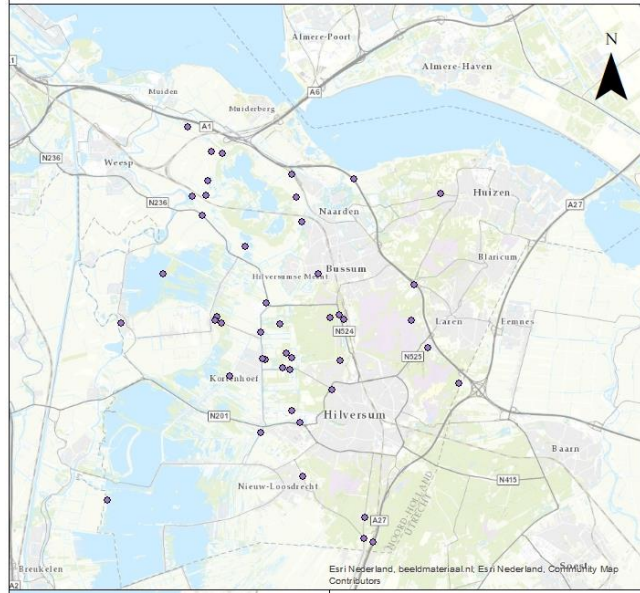
2015	58	31	89
2016	56	18	74
2017	67	24	91
2018	73	29	102

Hieronder, uit de rapportage van de ree Verkenning, de aanrijdingen per regio op kaart weergegeven.

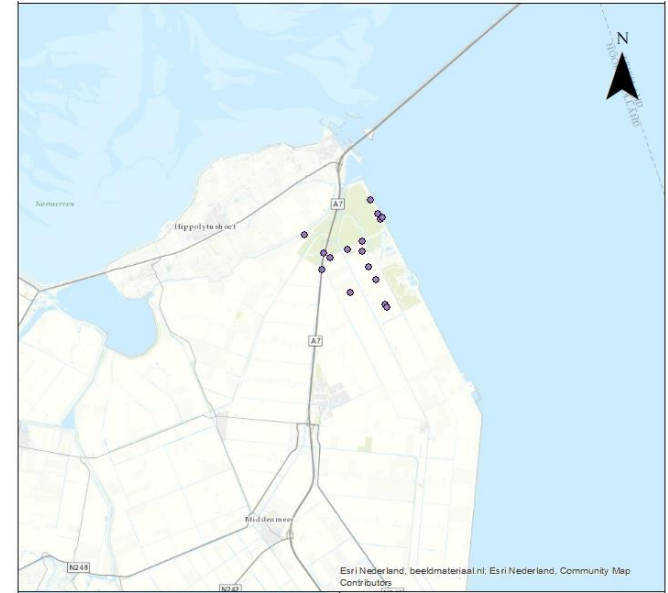
Figuur 5: Aanrijdingen ree 2018 Zuid-Kennemerland. (Bron: BRS, FRS)

Figuur 6: Aanrijdingen 2018 Gooi en Vechtstreek. (Bron: BRS, FRS)

Figuur 7: Aanrijdingen 2018 Wieringermeer. (Bron: FRS, BRS)

8. Valwild

Aanwijzing wildaanrijdingen

De uitvoering van de Aanwijzing wildaanrijdingen vindt plaats volgens de 'SWN-Werkwijzer' en via de vrijwilligers van de Stichting Wildaanrijdingen Nederland (SWN). Uitvoering is zowel vanuit oogpunt dierenwelzijn als verkeersveiligheid noodzakelijk. Er hebben in 2018 bijeenkomsten plaatsgevonden van het Platform Wildaanrijdingen Noord-Holland en apart met de SWN-teams in de drie regio's waar men in Noord-Holland tot nu toe actief is: Gooi- en Vechtstreek, Wieringermeer en Zuid-Kennemerland. Hiermee is bereikt dat er afstemming en overleg is tussen de SWN-Coördinatoren en de vrijwilligers die in teamverband per kring actief zijn.

Registratie van de incidenten vindt in principe plaats door tussenkomst van de meldkamer in het BOA registratiesysteem (BRS). Aanvullend kunnen derden meldingen doen bij de FBE in FRS. Er is dit jaar vooruitgang geboekt in de gewenste onkostenvergoeding voor de SWN-vrijwilligers die de afhandeling van de wildaanrijdingen uitvoeren. De afdeling wegebeheer van de provincie is bereid hierin bij te dragen en ook is ingezet op het benaderen van andere wegbeheerders om ook in deze vergoeding bij te dragen.

Tevens is ingezet op een doorgroei van de inzet voor wildaanrijdingen. Om te beginnen met die gebieden waarin reeën voorkomen. Het streven is dit volgend jaar provinciedekkend te hebben, inclusief een passende onkostenvergoeding. Resterende aandachtspunten blijven de door uitvoerders ongewenste 'dubbele melding' en de 'verplichte destructie'. Komend jaar zal de Provincie Noord-Holland tot een nieuwe opdracht voor Valwild komen.

Voor de FBE zijn de alleen aanrijdingen met damhert en ree voor de rapportage van belang. Opgemerkt dient wel dat er ook aanrijdingen plaatsvinden met andere diersoorten, zoals vos, das, huiskat etc.

BESLUIT 39 (2014) AANWIJZING WILDAANRIJDINGEN: geldigheid tot 2 oktober 2019

Periode: jaarrond

Tabel 50: Resultaat van de afhandelingen van valwild damherten op de ontheffing wildaanrijdingen in Noord-Holland. (Bron FRS)

Diersoort	Valwild aantallen
Damhert	44
Totaal	44

Tabel 51: Resultaat van de afhandelingen van valwild reeën op de ontheffing wildaanrijdingen in Noord-Holland. (Bron FRS)

Valwild Ree	Q1: januari t/m maart	Q2: april t/m juni	Q3: juli t/m september	Q4: oktober t/m december	Totaal
2017	34	34	13	10	91
2018	34	43	11	14	102

9. Toekomstige risico's

De FBE ziet op dit moment, op basis van de verschillende uitgevoerde toetsingen, geen risico's ten aanzien van de Staat van Instandhouding van de beheerde soorten. Daar tegenover zijn er wel diersoorten waarvan de grote aantallen juist tot risico's leiden. Deze soorten zijn in te delen naar twee categorieën. Dieren die momenteel worden beheerd of al onder de aandacht zijn van de FBE en dieren die daarbuiten vallen.

Mogelijke risico's van dieren die momenteel al onder de aandacht zijn van de FBE:

- GANZEN:** De FBE ziet een tendens in de groei van het aantal ganzen. Een nieuw faunabeheerplan zal hierop in moeten gaan.
- SMIENTEN:** De populatie smienten neemt nog steeds verder toe, dit wordt onderbouwd met telcijfers van SOVON, het beheer op de Smient strandt voornamelijk op juridische uitspraken.
- REEËN:** Er is gestaag een toename van het aantal aanrijden met reeën in Noord-Holland, dit ligt met 11% van de populatie boven het landelijk gehanteerde gemiddelde van 5%. Daarnaast is een groei van de verschillende populaties waargenomen en zijn zelfs op nieuwe plekken populaties gevestigd, deze worden met tellingen in beeld gebracht.

Mogelijke risico's van dieren die momenteel buiten het werkveld van de FBE liggen:

- MEEUWEN:** Aanzienlijke schade door vervuiling en economische schade door uitwerpselen op materieel.
- Dieren binnen de bebouwde kom:** Duiven, ganzen en andere soorten binnen de bebouwde kom en konijnenschade op sportvelden en begraafplaatsen. Op dit moment is enig beheer van deze dieren niet volgens een planmatige aanpak en gaan ontheffingen niet via de FBE naar de uitvoerders.

De belangen waaraan de FBE toets voor deze risico's staan hieronder weergegeven, dit zijn de belangen uit de wetsartikelen. (Bron: Wet natuurbescherming)

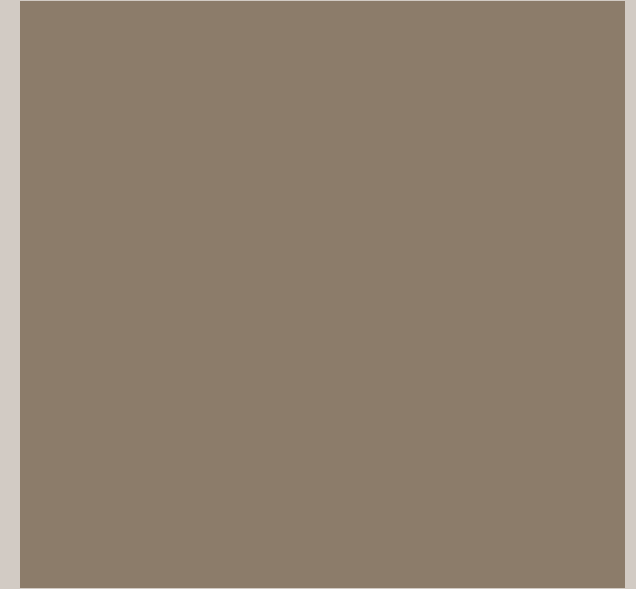
Artikel 3.3: Volksgezondheid, openbare veiligheid, luchtverkeersveiligheid, schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren, bescherming van flora en fauna, instandhouding van natuurlijke Habitats,

Artikel 3.8: Bescherming van wilde flora en fauna, voorkoming van schade aan gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren, of andere vormen van eigendom. Redenen van groot openbaar belang (met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu gunstige effecten).

Artikel 3:10: Voorkoming van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, begraafplaatsen, ter beperking van de populatieomvang i.v.m. schade ter plaatste e/o omringend gebied of i.v.m. maximale draagkracht van gebied, voorkomen en bestrijden van onnodig lijden, bestendig beheer of onderhoud: landbouw en bosbouw, vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen, berm, of in het kader van natuurbeheer, landschappelijke kwaliteit, of in het algemeen belang.

Bijlage

Bijlage 1: Schadecijfers

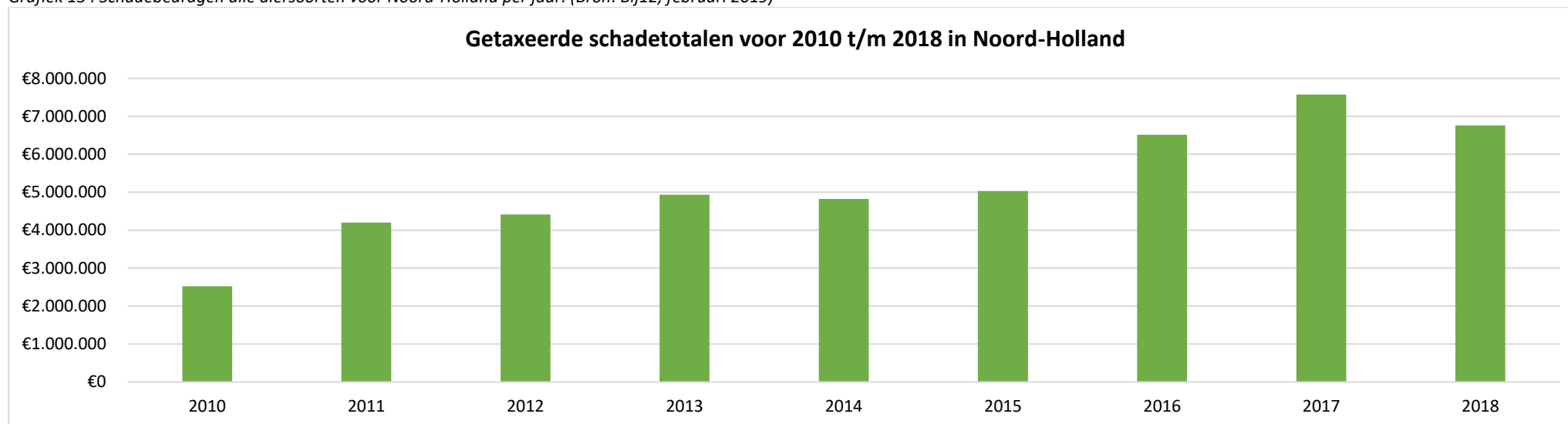
Schadecijfers Noord-Holland

Deze bijlage biedt inzicht in de door taxateurs van het Faunafonds getaxeerde schadebedragen van het jaar van melding. De schadecijfers zijn afkomstig van het faunafonds, deze cijfers kunnen mogelijk nog enigszins wijzigen, maar geven wel een goede indicatie voor 2018. De schadecijfers fluctueren licht. In totaal is wel een stijgende trend te zien (grafiek). Zo was er in 2014 een lichte daling ten opzichte van 2013, om daarna vanaf 2015 te gaan stijgen.

Tabel 52 : Schadebedragen alle diersoorten voor Noord-Holland per jaar. (Bron: Bij12, februari 2019)

Schade per jaar	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bedrag	€ 2.521.656	€ 4.201.145	€ 4.415.282	€ 4.933.858	€ 4.824.037	€ 5.028.315	€ 6.511.962	€ 7.576.172	€ 6.758.722

Grafiek 15 : Schadebedragen alle diersoorten voor Noord-Holland per jaar. (Bron: Bij12, februari 2019)

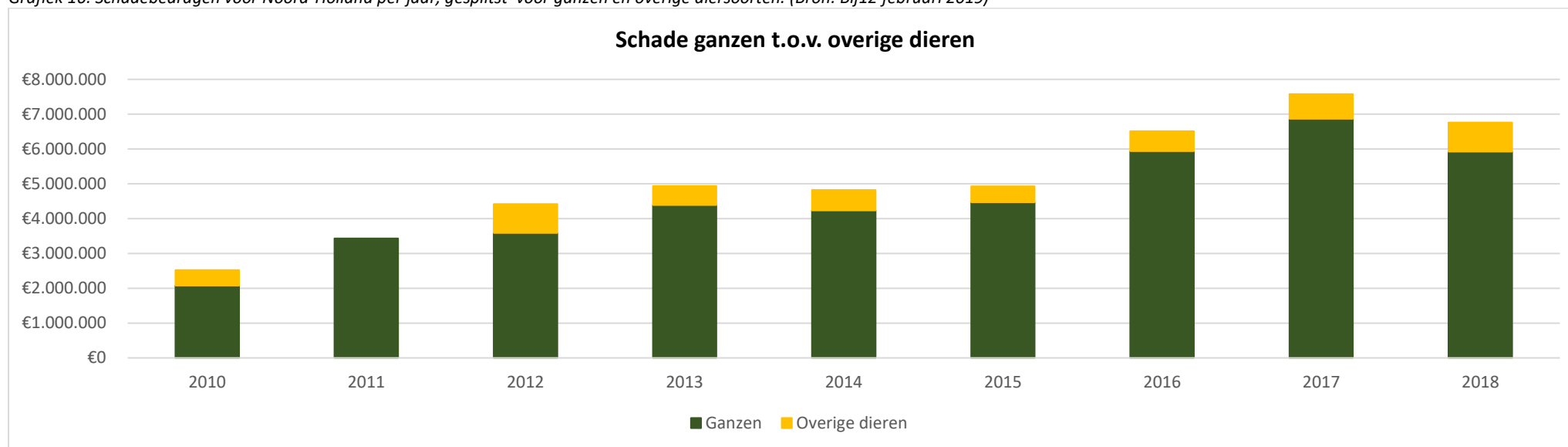

De stijging van het totale schadebedrag, wordt voornamelijk veroorzaakt door ganzenschade, zoals de onderstaande tabel en grafiek weergeven. De schade van de overige diersoorten is ook toegenomen.

Tabel 53: Schadebedragen voor Noord-Holland per jaar, gesplitst voor ganzen en overige diersoorten. (Bron: Bij12, februari 2019)

Schade per jaar	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ganzen	€ 2.076.543	€ 3.429.016	€ 3.590.639	€ 4.388.502	€ 4.233.327	€ 4.466.274	€ 5.937.497	€ 6.866.735	€ 5.921.619
Overige dieren	€ 445.113	€ 772.19	€ 824.643	€ 545.356	€ 590.710	€ 462.041	€ 574.465	€ 709.437	€ 837.103
Totaal	€ 2.521.656	€ 4.201.145	€ 4.415.282	€ 4.933.858	€ 4.824.037	€ 5.028.315	€ 6.511.962	€ 7.576.172	€ 6.758.722

Grafiek 16: Schadebedragen voor Noord-Holland per jaar, gesplitst voor ganzen en overige diersoorten. (Bron: Bij12 februari 2019)

Tabel 54: Schadebedragen per diersoort voor Noord-Holland in 2018. (Bron: Bij12, februari 2019)

Diersoort	Taxatiebedrag 2018
brandgans	€582.811
canadagans	€18.074
das	€109
ekster	€2.221
grauwe gans	€4.753.305
haas	€0
kauw	€1.687
knobbelzwaan	€12.860
kolgans	€390.565
lijster	€1.630
meerkoet	€4.071
mees	€216.432
merel	€9.492
nijlgans	€40.125

rietgans	€4.582
rotgans	€132.157
smient	€483.156
spreeuw	€61.776
vink	€16.695
vlaamse gaai	€951
wilde eend	€25.129
wilde zwaan	€356
zwarte kraai	€538
Eindtotaal	€6.758.722

De schade van de ganzen is veruit het grootst, daarom zijn deze schadecijfers hieronder ook apart opgenomen. Daar zijn de Smient en de Mees nog onder gezet, de Smienten zijn na de ganzen de grootste schadeveroorzakers, daarna komt de Mees.

Tabel 55: Getaxeerde schadebedragen per ganzensoort en apart de Smient voor Noord-Holland per jaar. (Bron: Bij12, februari 2019)

Diersoort	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kolgans	€ 270.797	€ 398.889	€ 379.397	€ 441.639	€ 372.733	€ 451.263	€ 560.993	€ 501.349	€ 390.565
Grauwe gans	€ 1.673.382	€ 2.761.852	€ 2.925.564	€ 3.471.486	€ 3.484.338	€ 3.647.491	€ 4.659.663	€ 5.604.367	€ 4.753.305
Rietgans	€ 5.856		€ 1.620	€ 1.359					€ 4.582
Kleine rietgans	€ 685	€ 2.250	€ 844	€ 1.359	€ 215				
Brandgans	€ 78.613	€ 185.354	€ 181.815	€ 323.718	€ 270.403	€ 320.123	€ 490.721	€ 593.075	€ 582.811
Rotgans	€ 42.627	€ 64.242	€ 80.720	€ 126.253	€ 81.328	€ 110.143	€ 184.780	€ 116.776	€ 132.157
Nijlgans	€ 2.892	€ 6.162	€ 7.266	€ 10.982	€ 8.712	€ 18.284	€ 29.004	€ 28.160	€ 40.125
Canadagans	€ 1.284	€ 8.710	€ 12.788	€ 11.458	€ 13.360	€ 18.411	€ 11.052	€ 22.966	€ 18.074
Boerengans e.d.	€ 407	€ 1.557	€ 625	€ 248	€ 2.238	€ 559	€ 1.284	€ 42	
Totaal ganzen	€ 2.076.543	€ 3.429.016	€ 3.590.639	€ 4.388.502	€ 4.233.327	€ 4.466.274	€ 5.937.497	€ 6.866.735	€ 5.921.619
Smient	€ 243.481	€ 540.126	€ 378.553	€ 411.000	€ 387.917	€ 323.877	€ 432.251	€ 562.771	€ 483.156
Mees									€216.432

Bijlage 2: Inzet van preventieve en alternatieve middelen

FRS geeft inzicht in het gebruik van alternatieve middelen, maar daarvoor geldt geen rapportageplicht, dus deze gegevens zijn minimaal, voor zover er al een inzet ervan te berekenen is. Zelfde soort overzicht als in 2017, met disclaimer dat de getallen in werkelijkheid heel anders zijn, omdat er geen rapportageplicht op zit.

Tabel 56: Inzet van werende middelen. (Bron: FRS)

Ingezette activiteiten	2017	2018
Afschot jachtsoorten	3.408	
Anders	950	
Bejaagd (= aan verjaging ondersteunend afschot)	36.664	45.129
Camouflagenetten	1	
Flitslampen	6	
Flitsmolens	1	1
Gevangen en gedood	23	
Geweer (als akoestisch middel)	1.337	
Knalapparaat	38	25
Kunstmatische lichtbronnen	437	
Landbouwvoertuigen	108	1.311
Nabootsing roofvogel	6	
Nestreductie	39	
Schriklint/koord	6	
Stokken met linten / vlaggen	33	362
Verjaging overig	1.316	2.503
Vlaggen	12	57
Vogelafweerpistool	721	
Vogelverschrikkers	4	7
Totaal	45.110	49.395

Bijlage 3: Totaal overzicht beheer 2018

FAUNABEHEERPLAN ALGEMENE SOORTEN

Als eerste het overzicht van het Faunabeheerplan algemene soorten, inclusief de soorten daarvan op de vrijstellingen en de opdracht voor de Rosse Stekelstaart.

Tabel 57 : Samenvatting afschot algemene soorten in Noord-Holland, 2018. (Bron: FRS)

Rapportage	Vos	Knobbelzwaan	Ekster	Gai	Meerkoet	Houtduif	Haas	Wilde eend	Fazant	Kauw	Konijn	Zwarte kraai	Rosse Stekelstaart	Totaal
Besluit 13 Vos	235													235
Besluit 17 + 3 Knobbelzwaan		5												5
Totaal FBP Algemene Soorten	235	5												240
Provinciale vrijstelling		1.180	124	21	1.447									2.772
Landelijke vrijstelling	327					16.155				12.777	549	6.037		35.845
Totaal vrijstellingen	327	1.180	124	21	1.447	16.155				12.777	549	6.037		38.617
Jacht						2.537	12.508	18.356	663		79			34.143
Totaal jacht						2.537	12.508	18.356	663					34.143
Opdracht PNH Rosse Stekelstaart													2	2
Totaal Opdrachten													2	2
Eindtotaal	562	1.185	124	21	1.447	16.155	12.508	18.356	663	12.777	628	6.037	2	73.002

FAUNABEHEERPLAN GANZEN EN FAUNABEHEERPLAN GANZENBEHEER OMGEVING SCHIPHOL

Hieronder de samenvatting van alle ontheffingen, vrijstellingen en opdracht voor al het ganzenbeheer onder twee faunabeheerplannen, inclusief vrijstellingen en de opdracht Nijlgans.

Tabel 58 : Samenvatting afschot ganzenbeheer in Noord-Holland, 2018. (Bron: FRS)

Rapportage	Boerengans	Brandgans	Canadese gans	Grauwe Gans	Indische gans	Kolgans	Nijlgans	Hybride	Toendrariet gans	Totaal
Besluit 13 zomerganzen	528	3.703	710	40.047				86		45.074
Besluit 51 broedparen ganzen	48	176		2.506						2.730
Besluit 21 vangacties NH		1.144	30	5.648				1.715		8.537
Totaal FBP ganzen	576	5.023	740	48.201				1.801		56.341
Besluit 10 vangacties Schiphol	3	2.545		2.626				2.596		7.770
Besluit 11 ganzen Schiphol 10-20	180			6.731				96		7.007
Besluit 12 ganzen Schiphol 0-10	97	89	272	5.150	1	169	1.529	56	24	7.387
Besluit 13 nestbehandeling 0-20										
Besluit 22 deelgebieden Schiphol		12		159			36			207
Besluit 49 ganzen Schiphol 0-10	52	23	69	2.670	1	92	801			3.708
Totaal FBP Schiphol	332	2.669	341	17.336	2	261	2.366	2.748	24	26.079
Provinciale vrijstelling	53	419		4.448		654		6		5.580
Landelijke vrijstelling			773							773
Totaal vrijstellingen	53	419	773	4.448		654		6		6.353
Opdracht PNH Nijlgans							759			759
Totaal Opdrachten							759			759
Eindtotaal	961	8.111	1.854	69.985	2	915	3.125	4.555	24	89.532

Bij het totaal overzicht van het ganzenbeheer hieronder ook de overzichten voor de nest en eieren behandeling in 2018.

Tabel 59: Grand totaal nest behandeling, 2018. (Bron FRS)

Rapportage	Nest behandeling Boerengans	Nest behandeling Brandgans	Nest behandeling Canadese gans	Nest behandeling grauwe gans	Nest behandeling Nijlgans	Totaal
Besluit 13 zomerganzen				149		149
Besluit 51 broedparen ganzen				47		47
Totaal FBP ganzen				196		196
Besluit 12 ganzen Schiphol 0-10	1	1	1	23	3	29

Besluit 13 nestbehandeling 0-20						0
Besluit 22 deelgeb. Schiphol + nest				33		33
Besluit 49 ganzen Schiphol 0-10				27		27
Besluit 58 nestbehandeling 0-20				18		18
Totaal FBP Schiphol	1	1	1	101	3	107
Provinciale vrijstelling		1.844		7.086		8.930
Landelijke vrijstelling			286			286
Totaal vrijstellingen		1.844	286	7.086		9.216
Opdracht PNH Nijlgans						0
Totaal Opdrachten						0
Eindtotaal	1 nest	1.845 nesten	287 nesten	7.383 nesten	3 nesten	9.519 nesten

Tabel 60: Grand totaal eieren behandeling, 2018. (Bron FRS)

Rapportage	Eieren behandeling Brandgans	Eieren behandeling Canadese gans	Eieren behandeling Grauwe gans	Totaal
Besluit 13 zomerganzen			809	809
Besluit 51 broedparen ganzen			296	296
Totaal FBP ganzen			1.105	1.105
Besluit 12 ganzen Schiphol 0-10	4	4	157	165
Besluit 13 nestbehandeling 0-20				
Besluit 22 deelgeb. Schiphol + nest			184	184
Besluit 49 ganzen Schiphol 0-10			83	83
Besluit 58 nestbehandeling 0-20			118	118
Totaal FBP Schiphol	4	4	542	550
Provinciale vrijstelling	9.059		39.286	48.345
Landelijke vrijstelling		1.301		1.301
Totaal vrijstellingen	9.059	1.301	39.286	49.646
Opdracht PNH Nijlgans				0
Totaal Opdrachten				0
Eindtotaal	9.063 eieren	1.305 eieren	40.933 eieren	51.301 eieren

Bijlage 4: Juridische procedures

De uitvoering van het faunabeheer is onderhevig aan wettelijke procedures. Dit leidt ertoe dat veelvuldig door derden gebruikt wordt gemaakt van de mogelijkheid om bezwaar, beroep of hoger beroep aan te tekenen. Deze juridische procedures verlopen vaak als volgt:

- Bezwaarders kunnen desgewenst tegen het besluit van GS bezwaar maken; Zij doen dit door een bezwaarschrift in te dienen bij GS. Behandeling van het bezwaar vindt plaats in de Hoor- en Adviescommissie, die advies geeft aan GS. Op basis van dat advies neemt GS een beslissing over het bezwaar.
- Nadat GS een beslissing op bezwaar (BoB) heeft genomen is er de mogelijkheid om hiertegen in beroep te gaan bij de rechtbank.
- Nadat de rechtbank uitspraak heeft gedaan is er de mogelijkheid om in hoger beroep te gaan bij de Raad van State.
- Daarnaast is er ook nog de mogelijkheid om een zogenaamde voorlopige voorziening (VoVo) aan te vragen bij de rechtbank.

Het provinciaal bestuur is de eerst aangesprokene en verantwoordelijke in de juridische procedure. De Faunabeheereenheid is bij al deze procedures als derde belanghebbende betrokken.

In 2018 liepen de volgende juridische procedures:

1. Faunabeheerplan Ganzen

Besluit 51 (2015) Broedparen

- Uitspraak RvS 04-07-2018

2. Faunabeheerplan Algemene Soorten

Besluit 45 (2015) Smient

- Uitspraak Rechtbank Noord-Holland 04-09-2018

Gedeeltelijke goedkeuring FBP AS

- HAC 21-03-2018
- Beroep HAA 18/2038 loopt nog

3. Faunabeheerplan Schiphol

Besluit 10 (2018) Vangacties

- VoVo Uitspraak Rechtbank Noord-Holland 08-06-2018
- HAC 19-09-2018
- Rechtbank Noord-Holland HAA 18/4690 loopt nog
- Rechtbank Noord-Holland HAA 18/4695 loopt nog

Besluit 11 (2018) Schiphol afschot 10-20 km zone

- HAC 19-09-2018
- Beroep HAA 18/4694 loopt nog

Besluit 12 (2018) Schiphol afschot 0-10 km zone

- HAC 19-09-2018